

# Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

## galicyjskiego Sejmu krajowego 122. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 2 kwietnia 1913.

### Treść:

Pismo c. k. Sądu powiatowego Oddział VII. w Stanisławowie w sprawie zezwolenia na karno sądowe ściganie p. Łazarza Winniczuka za przekroczenie § 411. u. k.

Prośba p. Lewickiego wystosowana do J. E. Marszałka krajowego o zwołanie prezydentów klubów sejmowych w sprawie reformy wyborczej.

Odpowiedź marszałka krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu, ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899. Dz. ust. kraj. Nr. 132. pożyczki 200.000 K. na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu pozostałą część w kwocie 140 000 K. użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 K celem pokrycia kosztów ukończenia budowy szpitala powszechnego w Nowym Targu i pokrycia niedoborów, spowodowanych budową drogi Harkłowa-Tylmanowa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności krajowego biura poboru opłaty szynkarskiej i opłaty konsumcyjnej od piwa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy zmieniającej § 50. o tworzeniu włości rentowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie udziału kraju w kosztach budowy kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej.

Pierwsze czytanie wniosku posła Zolla i tow. w sprawie prawnej ochrony własności i służebności niewpisanych do ksiąg gruntowych. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Zolla i tow. w sprawie wydania nowej ustawy krajowej o urządach gminnych rozjemczych. — Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Lewickiego i tow. w sprawie zmiany statutu krajowej Komisji dla spraw rolniczych. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Götza i tow. o zmianie postanowień ustawy z dnia 20. grudnia 1905. Dz. u. kr. Nr. 11. w spra-

wie wymiaru opłat szynkarskich. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Kochanowskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z 18. września 1901 r. Dz. u. kr. Nr. 103. o regulacji rzek. — Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Cielucha i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi dla powiatu grybowskiego na budowę dróg, jak również na poprawę istniejących, które długotrwałą niepogodą, wylewami rzek i potoków górskich zostały zniszczone. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Szweda i tow. o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby wojskowej. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Rożankowskiego i tow. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego gal. krajowej Rady kolejowej. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Sodomory i tow. w sprawie zmiany niektórych postanowień, ustawy krajowej z 15. czerwca 1904. Nr. 94. Dz. u. kr. o zalesieniach ochronnych. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie uzupełnienia postanowień obowiązujących o zakresie działania ustanowionego przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie, a zatwierdzonego reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z 11-go maja 1881. L. 5.340 Komitetu doradczego dla spraw chowu koni. Uzasadnienie wniosku.

Pierwsze czytanie wniosku posła Winniczuka i tow. w sprawie zmiany ustawy o licencyonowaniu buhajów i utrzymywaniu buhajów gminnych z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51, zmienionej ustawą z d. 16. lutego 1902. Nr. 26 Dz. u. kr. Uzasadnienie wniosku.

Wniosek nagły p. Moysy i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Stecowa powiatu śniatyńskiego. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek nagły p. Merunowicza i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gmin Jaryczów stary i Skniłów powiatu lwowskiego. Uzasadnienie i załatwienie wniosku.

Wniosek p. Górskiego i tow. w sprawie opieki nad głuchoniemymi.

Wniosek p. Schätzla i tow. w sprawie uchylecia reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. stycznia 1913 l. 44.669 ex 1912, którym nałożono na Kasy oszczędności obowiązek lokacji ruchomych w papierach państwowych.

Interpelacya do Wydziału krajowego p.

Stefana Skrzyńskiego i tow. w sprawie zapewnienia lekarskiej opieki dla dzieci chorych w Krakowie i zachodniej części kraju.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Lewickiego i tow. w sprawie zalewu i zabagnienia pastwiska gminnego w Fradze powiat Rohatyn.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Lewickiego i tow. w sprawie zamierzonego założenia szkoły z językiem wykładowym polskim w gminie Lackie szlacheckie powiat Tłumacz.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Lewickiego i tow. w sprawie systemizowania gr. kat. katechetury przy szkole miejskiej w Bursztynie.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie postępowania c. k. Starostwa w Tłumaczu przy przeprowadzeniu wyborów do Rady gminnej w Ostryni.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie załatwienia rekursów przeciw wyborom Rady gminnej w Hryniowcach przez c. k. Starostwo w Tłumaczu.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie zachowania się Starostwa w Tłumaczu przy przeprowadzeniu wyborów do Rady gminnej w Nadorożnej.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie załatwienia protestu przeciw wyborowi Rady gminnej w Delawie przez c. k. Starostwo w Tłumaczu.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie wyborów do Rady gminnej w Janowie koło Lwowa.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie stosunków szkolnych w Janowie koło Lwowa.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie nauczania języka ruskiego w szkole ludowej w Białej powiat Rzeszów.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie przy budowie szkoły ludowej w Czerniejowie pow. Stanisławów.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Makucha i tow. w sprawie ukarania Mikołaja Barładyna w Oleszowie przez c. k. Starostwo w Tłumaczu.

Interpelacya do c. k. Rządu p. Sodomory i tow. w sprawie wyborów gminnych w gminie Wolica pow. Trembowla i nadużyć tamtejszego wójta.

Interpelacya do Wydziału krajowego p. Dumki i tow. w sprawie komunikacji między gminami Sadzawa, Chlebówka, Głębokie, Chmielówka, Lesiówka a Bohoródczanami

Zawiadomienie przez Marszałka krajowego o złożeniu przez p. Krzysztofowicza mandatu do komisji gospodartwa krajowego.

**(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 25 przed południem).**

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Adam hr. Gołuchowski.

Ze strony c. k. Rządu: JE. c. k. Namiestnik Michał Bobrzyński i c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Sekretarze: pp. Mieczysław Urbański, Stanisław hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 114.

Marszałek: Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 120 posiedzenia uważam za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół z 121 posiedzenia jest złożony w biurze sejmowym do przejrzania.

Upraszam p. sekretarza o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. Urbański *(czyta)*. Spis petycji wniesionych po dzień 2 kwietnia 1913.

8163. L. s. 10672. Włociańska bursa filii Tow. Proświty, Horodenka, przez posła Kiweluka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8164. L. s. 10673. Filia rusk. Tow. pedagogicznego, Jaworów, przez posła Kiweluka o subwencyę na prywatne gimnazjum — do kom. budżetowej.
8165. L. s. 10674. Filia rusk. Tow. pedagogicznego, Busk, przez posła Kiweluka, o subwencyę na prywatną szkołę realnc-gimnaz. — do kom. budżetowej.
8166. L. s. 10675. Kółko ukraiń. Tow. pedagogicznego im. T. Szewczenki, w Horodence, przez posła Kiweluka, o subwencyę na prywatne gimnazjum z praw. publicz. — do kom. budżetowej.
8167. L. s. 10676. Filia krajowego Tow. gospod. Silskij Hospodar, Kopyczyńce, przez posła Kiweluka o subwencyę na cele rolnicze — do kom. budżetowej.
8168. L. s. 10677. Filia Proświty w Kamionce strumilowej, przez posła Kiweluka o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
8169. L. s. 10678. Filia Proświty w Turce, przez posła Kiweluka o subwencyę na bursę — do kom. budżetowej.
8170. L. s. 10679. Kółko ukraińskiego Tow. pedagogicznego, Rohatyn, przez posła Kiweluka o subwencyę na gimnazjum pryw. — do kom. budżetowej.
8171. L. s. 10680. Kółko ukraińskiego Tow. pedagogicznego, Czortków, przez posła Kiweluka o subwencyę na gimnazjum prywatne — do kom. budżetowej.
8172. L. s. 10681. Filia lwowskiego Towarzystwa gimnastycznego Sokół, Czortków, przez posła Kiweluka o subwencyę na zakupno przyrządów gimnastycznych — do kom. budżetowej.
8173. L. s. 10682. Honorata Perejmybida, wdowa po słudze Wydziału krajowego, Persenhówka, przez posła Kiweluka o zapomogę — do kom. budżetowej.
8174. L. s. 10683. Kuratorya seminarium przemysłu domowego, Lwów, przez posła Neumanna o subwencyę na cele organizacyi przemysłu domowego — do kom. budżetowej.
8175. L. s. 10684. Liga pomocy przemysłowej, Lwów, przez posła Neumanna o podwyższenie subwencyi na organizacyę — do kom. budżetowej.
8176. L. s. 10685. Władysław Janikowski, emer. rewident rachunkowy, Lwów, przez Wydział krajowy o policzenie lat prowizorycznych do emerytury i odpisanie reszty zaliczki sejmowej — do kom. budżetowej.
8177. L. s. 10686. Marya Dyrkowa, wdowa po dozorczy chorych szpitala św. Łazarza, Kraków, przez Wydział krajowy o stałe zaopatrzenie — do kom. budżetowej.
8178. L. s. 10687. Anna Sałowa, wdowa po palaczu szpitala św. Łazarza, Kraków, przez Wydział krajowy o stałe zaopatrzenie — do kom. budżetowej.
8179. L. s. 10688. Michał Chermiński, emerytowany woźny Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego o przyznanie drugiego dodatku starszeństwa — do kom. budżetowej.
8180. L. s. 10689. Anna Wojtynowa, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego o dar z łaski — do kom. budżetowej.
8181. L. s. 10690. Marya Barycka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Rutowskiego o dar z łaski — do kom. budżetowej.
8183. L. s. 10691. Krajowe Towarzystwo opieki nad dziećmi, Lwów, przez posła Rutowskiego o subwencyę na dokończenie własnego schroniska i o stałą subwencyę — do kom. budżetowej.

8183. L. s. 10692. Towarzystwo Żinocza hromada, Lwów, przez posła Rożankowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8184. L. s. 10693. Zarząd ochronki, Jarosław, przez posła Jahla o subwencję — do kom. budżetowej.
8185. L. s. 10694. Drożnicy przy drogach krajowych przez posła Kędziora o stabilizację — do kom. drogowej.
8186. L. s. 10695. Przysiółek Kłodna ad Męcina, przez posła Kędziora o utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
8187. L. s. 10696. Komitet parafialny, Gosprzydowa, przez posła Götza o subwencję na pokrycie gontem starożytnego kościoła — do kom. budżetowej.
8188. L. s. 10697. Grono konserwatorów Galicji zachodniej, Kraków, przez posła Götza o subwencję na konserwację baszty w Czchowie — do kom. budżetowej.
8189. L. s. 10698. Mieszkańcy osady Gruszki ad Brzezie, przez posła Górskiego o wydzielenie osady i utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
8190. L. s. 10699. Cech szewsko-garbarski, Lipnica Murowana, przez posła Górskiego o subwencję na restaurację kościoła — do kom. budżetowej.
8191. L. s. 10700. Gmina Lipnica murowana, przez posła Górskiego o przekształcenie 2-klasowej szkoły na 4 klasową — do kom. szkolnej.
8192. L. s. 10701. Wydział powiatowy Bochnia, przez posła Górskiego o subwencję na naprawę dróg — do kom. budżetowej.
8193. L. s. 10702. P. U. exhibuje się petycje przez posła Makucha wniesione w sprawie reformy wyborczej, a mianowicie: 1) Żabie, 2) Krowinka, 3) Trembowla, 4) Wolica, 5) Ruzdwiiany, 6) Seńków, 7) Szybały, 8) Wierzbiany, 9) Martynów nowy, 10) Markowce, 11) Torhów, 12) Machnowce, 13) Wróblewice, 14) Podhajczyki, 15) Polanica, 16) Komorówka, 17) Folwarki, 18) Nagórzany, 19) Kraków, 20) Kozice, 21) Żyrawka — do kom. reformy wyborczej.
8194. L. s. 10703. P. U. exhibuje się petycje wniesione przez posła Kiweluka w sprawie reformy wyborczej, a mianowicie: 1) Barycz, 2) Bruchnal, 3) Panasówka, 4) Tureczki wyżne i niżne, 5) Kozówka, 6) Ułaszkowce, 7) Nosowce, 8) Łopatyn, 9) Wiec w Pistyniu, 10) Przemyśl, 11) Rohatyn, 12) Jaworów — do kom. reformy wyborczej.
8195. L. s. 10704. Bursa żydowska, Buczacz, przez posła Badeniego o subwencję — do kom. budżetowej.
8196. L. s. 10705. Ks. Dr. Aleksander Pechnik, Lwów, przez posła Badeniego o subwencję na Miesięcznik katechetyczny i wychowawczy — do kom. budżetowej.
8197. L. s. 10706. Feliks Jakimiak, emerytowany inspicjent krajowego szpitala lwowskiego, Turka, przez posła Rożankowskiego o policzenie lat i podwyższenie emerytury — do kom. budżetowej.
8198. L. s. 10707. Zakład wychowawczy pod opieką Zgromadzenia Rodziny Maryi, Łomna, przez posła Rożankowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8199. L. s. 10708. Ochronka SS. Służebniczek N. M. P., Peczeniżyn, przez posła Kiweluka o subwencję — do kom. budżetowej.
8200. L. s. 10709. Gmina Hłuboczek wielki, przez posła Kiweluka o regulację rzeki Seret — do kom. gospodarstwa krajowego.
8201. L. s. 10710. Krajowy związek gospodarsko-handlowych Spółek, Lwów, przez posła Kiweluka o subwencję na organizację i lustrację spółek — do kom. budżetowej.
8202. L. s. 10711. Filia Proświty, Drohobycz, przez posła Kiweluka o subwencję na bursę im. Szaszkiewicza — do kom. budżetowej.
8203. L. s. 10712. Ks. Jan Paczowski, Stary Zbaraż, przez posła Kiweluka o subwencję na restaurację starej cerkwi w Załużu — do kom. budżetowej.
8204. L. s. 10713. Urząd parafialny, Stanisławów, przez posła Kiweluka o subwencję na ochronki w Knihininie, Belwedrze i Knihininie wsi — do kom. budżetowej.
8205. L. s. 10714. Towarzystwo gimnastyczne i straży ogniowej Sicz, Gnilićki, przez posła Kiweluka o subwencję na budowę domu.
8206. L. s. 10715. Seńko Michałuk, gospodarz, Żydatycze, przez posła Kiweluka o uwolnienie od kosztów leczenia syna w szpitalu lwowskim — do kom. budżetowej.
8207. L. s. 10716. Bractwo Pokrowa N. M. P., Sokal, przez posła Kiweluka o subwencję na ochronkę — do kom. budżetowej.

8208. L. s. 10722. Gmina Kałusz, przez posła Kurowca o zezwolenie na otwarcie źródeł solnych w Kałuszu — do kom. budżetowej.
8209. L. s. 10723. Andrzej Senyk, gospodarz, Mostyszcze, przez posła Kurowca o uwolnienie od kosztów leczenia w szpitalu lwowskim — do kom. budżetowej.
8210. L. s. 10724. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Kiweluka o subwencyę na prywatną szkołę ludową dla dziewcząt — do kom. budżetowej.
8211. L. s. 10725. Kółko ukraińskiego Towarzystwa pedagogicznego, Kołomyja, przez posła Kiweluka o subwencyę na prywatne seminaryum żeńskie — do kom. budżetowej.
8212. L. s. 10726. Stow. Dostawa, Lwów, przez posła Kiweluka o stałą roczną subwencyę — do kom. budżetowej.
8213. L. s. 10727. Filia lwowskiego Towarzystwa gimnastycznego Sokół, Stanisławów, przez posła Kiweluka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8214. L. s. 10728. Wanda Sikorska, nauczycielka, Glinik średni, przez posła Kędziora o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8215. L. s. 10729. Stanisław Reicher, emer. konduktor dróg, Kraków, przez posła Kędziora o zapomogę — do kom. budżetowej.
8216. L. s. 10750. Stanisława Lityńska, wdowa po konduktorze, Łańcut, przez posła Dembowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
8217. L. s. 10751. Grono nauczycieli c. k. seminaryum naucz. w Rudniku n. Sanem, przez posła Dąbskiego o subwencyę na internat — do kom. budżetowej.
8218. L. s. 10752. Komitet internatu dla uczniów seminaryum naucz., Zaleszczyki, przez posła Cieńskiego o subwencyę na budowę domu — do kom. budżetowej.
8219. L. s. 10753. Komitet internatu dla uczniów seminaryum naucz., Zaleszczyki, przez posła Cieńskiego o subwencyę na utrzymanie wychowanków — do kom. budżetowej.
8220. L. s. 10754. Polska bursa ludowa, Zaleszczyki, przez posła Cieńskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8221. L. s. 10755. Bursa polska Tow. S. L. im. B. Głowackiego, Żółkiew, przez posła Starzyńskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8222. L. s. 10756. Gal. Tow. ochrony zwierząt, Lwów, przez posła Pinińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8223. L. s. 10757. Urzędnicy szpitala lwowskiego, przez posła Marsa o reorganizacyę — do kom. budżetowej.
8224. L. s. 10758. Koło chemików słuchaczyw Politechniki, Lwów, przez członka Sejmu Hauswalda o subwencyę — do kom. budżetowej.
8225. L. s. 10759. Towarzystwo dla gospodarczego wykształcenia kobiet — Lwów, przez posła Milewskiego o subwencyę na budowę seminaryum gospodarczego w Snopkowie — do kom. budżetowej.
8226. L. s. 10760. Gmina Dynów, przez posła Z. Skrzyńskiego o subwencyę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8227. L. s. 10761. Gmina Jabłonica ruska, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8228. L. s. 10762. Gmina Ulanica, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8229. L. s. 10763. Gmina Wołódź, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8230. L. s. 10764. Gm. Jasiennica, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8231. L. s. 10765. Gmina Wola jasienicka, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę, z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8232. L. s. 10766. Gmina Izdebki, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8233. L. s. 18767. Gmina Końskie, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8234. L. s. 10768. Gmina Zmiennica, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8235. L. s. 10769. Gmina Nozdrzec, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.

8236. L. s. 10770. Gmina Brzozów, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8237. L. s. 10771. Gmina Malinówka, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8238. L. s. 10772. Gmina Harta, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8239. L. s. 10773. Gmina Domaradz, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8240. L. s. 10774. Gmina Ulucz, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8241. L. s. 10775. Gmina Żubno, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8242. L. s. 10776. Gmina Przysietnica, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8243. L. s. 10777. Gmina Wara, przez posła Z. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8244. L. s. 10778. Gmina Bartkówka, przez posła Z. Skrzyńskiego o zapomogę z powodu klęsk elementarnych — do kom. budżetowej.
8245. L. s. 10779. Towarzystwo dla gospodarczego wykształcenia kobiet — Lwów, przez posła Czartoryskiego o subwencyę na budowę seminarjum gospodarczego w Sнопkowie — do kom. budżetowej.
8246. L. s. 10780. Podolska Spółka producentów konopi, Borki wielkie, przez posła V. Viena o subwencyę — do kom. gospodarstwa krajowego.
8247. L. s. 10781. Marya Cybulska, wdowa po maszyniście szpitala św Łazarza — Lwów, przez posła Lea o dar z łaski do kom. budżetowej.
8248. L. s. 10782. Towarzystwo prywatnego gimnazjum realnego żeńskiego, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8249. L. s. 10783. Augusta Baranowska, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Jędrzejowicza o dar z łaski — do kom. budżetowej.
8250. L. s. 10784. „Opieka“ stowarzyszenie dla wspierania ubogiej młodzieży żydowskiej szkół średnich, Lwów, przez posła Loewensteina, o podwyższenie subwencji — do kom. budżetowej.
8251. L. s. 10785. Towarzystwo prywatnego gimnazjum żeńskiego, Lwów, przez członka Sejmu Becka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8252. L. s. 10786. Towarzystwo politechniczne, Lwów, przez członka Sejmu Hauswalda w sprawie rozwoju elektrotechniki — do kom. przemysłowej.
8253. L. s. 10787. Olga Wilczyńska, wdowa po wicesekretarzu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Wereszczyńskiego o zasiłek — do kom. budżetowej.
8254. L. s. 10788. Komitet ratunkowy ochronki St. Rodziny Maryi, Wiśniowczyk, przez posła Czaykowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
8255. L. s. 10789. Polskie Towarzystwo politechniczne, Lwów, przez członka Sejmu Hauswalda o subwencyę na wydawnictwo „Czasopisma technicznego“ — do kom. budżetowej.
8256. L. s. 10790. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Kałusz, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8257. L. s. 10791. Zarząd koła T. S. L. im. Z. Krasieńskiego, Zbaraż, przez posła Głabińskiego w sprawie zakupna zamku Wiśniowieckich na zakład naukowy — do kom. budżetowej.
8258. L. s. 10792. St. Nazaretanki (Św. Rafała Lubowicka), Kraków, przez posła St. Skrzyńskiego o subwencyę na internat — do kom. budżetowej.
8259. L. s. 10793. Maryanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Głabińskiego o dar z łaski — do kom. budżetowej.
8260. L. s. 10794. Zarząd główny T. S. L., Kraków, przez posła Głabińskiego o subwencyę na spłatę długu ciężącego na szkole w Leszczynach — do kom. budżetowej.
8261. L. s. 10795. Związek nauczycielek, Lwów, przez posła Głabińskiego o wypłacenie wstrzymanych subwencji — do kom. budżetowej.
8262. L. s. 10796. Urzędnicy szpitala lwowskiego, przez posła Głabińskiego o wypłacenie dodatków aktywalnych od 1/1 1912 i w sprawie regulacji płac — do kom. budżetowej.

8263. L. s. 10797. Komitet organizacyjny — Czerniowce, przez posła Głabińskiego o subwencyę na polskie gimnazjum realne — do kom. budżetowej.
8264. L. s. 10798. Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika, Lwów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8265. L. s. 10799. Towarzystwo śpiewackie Lwowski chór akademicki, Lwów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8266. L. s. 10800. Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych Lwów. przez posła Rożankowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8267. L. s. 10801. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich, Lwów, przez posła Głabińskiego o podwyższenie ryczałtu na zasiłki dla towarzystw sokolich — do kom. budżetowej.
8268. L. s. 10802. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich, Lwów, przez posła Głabińskiego o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
8269. L. s. 10803. Ludwik Ludkiewicz, emerytowany rządca zp. pow., Lwów, przez posła Rutowskiego o podwyższenie emerytury — do kom. budżetowej.
8270. L. s. 10804. Stowarzyszenie Panien pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia N. M. P., Stryj, przez posła Misińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8271. L. s. 10805. PP. Benedyktynki (St. Lenkiewicz), Przemyśl, przez posła Neumanna o subwencyę na internat — do kom. budżetowej.
8272. L. s. 10806. P. P. Benedyktynki (St. Lenkiewicz), Przemyśl, przez posła Neumanna o subwencyę na budowę internatu — do kom. budżetowej.
8273. L. s. 10807. Gmina miasta Lwowa przez posła Neumanna o przyznanie do datku drożyznianego dla nauczycieli lwowskich — do kom. budżetowej.
8274. L. s. 10808. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Brody, przez posła Sałę o subwencyę — do kom. budżetowej.
8275. L. s. 10809. Towarzystwo muzyczne, Brody, przez posła Sałę o subwencyę — do komisji budżetowej.
8276. L. s. 10810. Ukraińska pow. bursa im. Szaszkiewicza, Brody, przez posła Sałę o subwencyę — do kom. budżetowej.
8277. L. s. 10811. Tadeusz Czaykowski, kierownik seminarjum nauczycielskiego, Brzeżany, przez posła Schätzla o subwencyę na wydawnictwo „Gospodarz“ — do kom. budżetowej.
8278. L. s. 10812. Towarzystwo Przyjaźń, Brzeżany, przez posła Schätzla o subwencyę — do kom. budżetowej.
8279. L. s. 10813. Gmina miasta Krakowa, przez posła Sarego w sprawie ustawy kanałowej dla miasta — do kom. gminnej.
8280. L. s. 10814. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej, Kraków, przez posła Maryewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8281. L. s. 10815. Komitet ratunkowy dla nieuleczalnych i matolek — Iwonicz, przez posła Laskowskiego w sprawie przyjęcia zakładu na fundusz krajowy — do kom. budżetowej.
8282. L. s. 10816. Zakład wychowawczy dla opuszczonych chłopców, Pawlikowice, przez posła Maryewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8283. L. s. 10817. Towarzystwo dobroczynności Pań, Jasło, przez posła Germana o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
8284. L. s. 10818. Kółko śpiewackie „Chór męski Lutnia“, N. Sącz, przez posła Germana o subwencyę — do kom. budżetowej.
8285. L. s. 10819. Krakowskie Towarzystwo lekarskie, Kraków, przez posła Sarego o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
8286. L. s. 10820. Komitet dla restauracji starej bożnicy, Kraków, przez posła Sarego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8287. L. s. 10821. Rada wyznaniowa gminy izraelickiej, Kraków, przez posła Sarego o subwencyę na szpital izraelicki — do kom. budżetowej.
8288. L. s. 10822. Krakowski insytyut muzyczny, Kraków, przez posła Sarego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8289. L. s. 10823. Krakowskie Towarzystwo techniczne, Kraków, przez posła Sarego o subwencyę na wydawnictwo „Architekta“ — do kom. budżetowej.
8290. L. s. 10824. Komitet Braci miłosierdzia, Zebrzydowice, przez posła Merunowicza — o subwencyę na szpital — do komisji budżetowej.
8291. L. s. 10825. Komitet Braci Miłosierdzia, Zebrzydowice, przez posła Merunowicza o subwencyę na restauracyę klasztoru i kościoła — do kom. budżetowej.

8292. L. s. 10826. Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Winniki, przez posła Merunowicza o subwencyę — do kom. budżetowej.
8293. L. s. 10827. Zgromadzenie Ks. Ks. kanoników regularnych Lateraneńskich, Kraków, przez posła Skrzyńskiego o subwencyę na restauracyę kościoła Bożego Ciała — do kom. budżetowej.
8294. L. s. 10828. Pogorzelnicy gminy Kornie, przez posła Lewickiego o zasiłek — do kom. budżetowej.
8295. L. s. 10829. Marcin Karczmar, b. prosekator zakładu dla obłąkanych, Karyczyńców, przez posła Lewickiego o podwyższenie emerytury — do kom. budżetowej.
8296. L. s. 10830. Semen Hryhoruk, gospodarz, Bratkowce, przez posła Makucha o przyjęcie kosztów leczenia umysłowo chorego Dmytra na fundusz krajowy — do kom. budżetowej.
8297. L. s. 10831. Gmina Czerniejów, przez posła Makucha o zasiłek na utrzymanie dróg gminnych — do kom. drogowej.
8298. L. s. 10832. Bursa św. Jana Chrzyciela, Drohobycz, przez posła Kiweluka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8299. L. s. 10833. Adam Czerbak, profesor instytutu muzycznego, Podgórze, przez posła Głabińskiego o zasiłek na kształcenie się — do kom. budżetowej.
8300. L. s. 10834. Felicja Milczanowska, emerytowana nauczycielka, Lwów, przez posła Starzyńskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8301. L. s. 10835. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez posła Marsa o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8302. L. s. 10836. Henryka Lionówna, nauczycielka, Jarosław, przez posła Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8303. L. s. 10837. Julian Doliński, emerytowany nauczyciel, Tarnopol, przez posła Cieńskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8304. L. s. 10838. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez posła Jahla o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8305. L. s. 10839. Paulina Grochowalska, nauczycielka, Kraków, przez posła Starzyńskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8306. L. s. 10840. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez posła Michałowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8307. L. s. 10841. Maryan Gelnek, nauczyciel, Zabłotowce, przez posła Głabińskiego o zwrot 10% wkładki wpłaconej przez żonę — do kom. szkolnej.
8308. L. s. 10842. Marya Ordon Szarserowa, nauczycielka, Sambor, przez posła Głabińskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8309. L. s. 10843. Gmina Czerniejów, przez posła Makucha o przyznanie niespłaconej subwencyi na budowę szkoły jako bezwrotny zasiłek — do kom. budżetowej.
8310. L. s. 10844. Karolina Cholewińska, emerytowana nauczycielka, Kraków, o przyznanie pięcioleci, przez posła Michałowskiego — do kom. szkolnej.
8311. L. s. 10845. Marya Wilkowa — wdowa po nauczycielu, Ilnik, przez posła Rozankowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8312. L. s. 10846. Mieczysław Naganowski, nauczyciel, Wołowe, przez posła Halbana o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
8313. L. s. 10847. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez posła Badeniego o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
8314. L. s. 10848. Marya Borucka, nauczycielka, Zawoja, przez posła Bandrowskiego o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
8315. L. s. 10849. Towarzystwo nauczycieli i nauczycielek szkół wydziałowych — Bochnia, przez posła Górskiego o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
8316. L. s. 10850. Antoni Janowski, emerytowany nauczyciel, Stanisławów przez posła Makucha o polepszenie bytu — do kom. szkolnej.
8317. L. s. 10851. Jan Kuźma, emerytowany nauczyciel, Poluchów wielki, przez posła Makucha o zapomogę i podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
8318. L. s. 10852. Gmina Mrzyglód, przez posła Wrześniowskiego o uwolnienie prestatyi szkolnej — do kom. szkolnej.
8319. L. s. 10853. Gminy i obszary dworskie: Butyny Przystań, Lubella, Biesiadły Zameczek, przez posła Starzyńskiego o budowę gościńca z Przystani do Żółkwi — do kom. drogowej.

8320. L. s. 10854. Gmina Łastówka, przez posła Kochanowskiego o subwencję na budowę drogi — do kom. drogowej.
8321. L. s. 10855. Gmina Pobereże, przez posła Winniczuka o zasiłek na urządzenie promu przez Dniestr — do kom. drogowej.
8322. L. s. 10856. Gmina Ispas, przez posła Skwarę w sprawie regulacji Pistynki — do kom. gospodarstwa krajowego.
8323. L. s. 10857. Szykarze pow. radłowskiego, przez posła Witosa w sprawie opłat szynkarskich — do kom. budżetowej.
8324. L. s. 10858. Zofia Horoszkiewicz, sierota po dyr. kasy kraj., Lwów, przez posła Merunowicza o stały dar — do kom. budżetowej.
8325. L. s. 10859. Wydział pow. Sambor, przez posła Sozańskiego w sprawie zaprowadzenia prestacyi drogowej (zmiana ustawy drogowej) — do kom. drogowej.
8326. L. s. 10860. Bazyli Rudy, naucz., Sołuków, przez posła Kiweluka o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8327. L. s. 10861. Sylwester Jurkowski, były nauczyciel, Radocina, przez posła Długosza o przyznanie emerytury — do kom. szkolnej.
8328. L. s. 10862. Stanisław Śnieszko, właściciel gosp. rybnego w Lubelli, przez posła Kleskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8329. L. s. 10863. Österreichische Zentralstelle, Wiedeń, przez posła Haempla o subwencję — do kom. budżetowej.
8330. L. s. 10864. Związek studentów im. ces. Franciszka Józefa przy wyższej szkole roln., Wiedeń, przez posła Haempla o subwencję — do kom. budżetowej.
8331. L. s. 10865. Obywatele miasta Zbaraża, przez posła Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8332. L. s. 10866. Obywatele miasta Zbaraża, przez posła Głębińskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8333. L. s. 10867. Gmina Hałuszczyńce, przez posła Pinińskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8334. L. s. 10868. P. U. exhibuje się petycye gmin, wniesione przez posła Haempla w sprawie ref. wyborczej. Josefsberg, Dornfeld, Kaltwasser, Machliniec, Rottenhan, Ugarthal, Burczyce, Kołomyja, Sławitz, Unterwalden, Einsingen, Nowy Gawłów, Majkowice, Bogucice, Moosberg, Bronisławówka, Baginsberg, Neuhoj, Makowa-Kolonia, Bredtheim, Mikulsdorf, Paden-Kolonia, Brigidau, Mierów, Gassendorf, Reichenbach, Wola Obłąznica, Brunndorf, Falkenstein — do komisji reformy wyborczej.
8335. L. s. 10869. Wanda Zabokrzycka, uczennica Akademii malarskiej, Monachium, przez posła Kozłowskiego o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
8336. L. s. 10870. Tow. domu zdrowia polskiej młodzieży katolickiej „Odrodzenie“, Zakopane, przez posła Bednarskiego o subwencję na założenie domu zdrowia — do kom. budżetowej.
8337. L. s. 10871. Anna Ptaś, wdowa po droźniku, Waksmund, przez posła Bednarskiego o pensję wdowią — do kom. budżetowej.
8338. L. s. 10872. Tow. bursy gimn. im. St. Kostki, Nowy Targ, przez posła Bednarskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8339. L. s. 10873. Teodozy Tofan, emerytowany nauczyciel, Kołomyja, przez posła Dudykiewicza o zapomogę — do kom. szkolnej.
8340. L. s. 10874. Julia Topolnicka, sier. po urzęd. Wydziału kraj., Lwów, przez posła Maissa o zasiłek — do kom. budżetowej.
8341. L. s. 10875. Emilia Smolkowa, emerytowana nauczycielka, przez posła Tertila o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8342. L. s. 10876. Tow. muzyczne, Tarnów, przez posła Tertila o subwencję — do kom. budżetowej.
8343. L. s. 10877. Ochronka Tow. Św. Wincentego a Paulo, Łańcut, przez posła Żardeckiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8344. L. s. 10878. Zofia Eckhardt, nauczycielka, Poronin, przez posła Bednarskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8345. L. s. 10879. Zofia Błahutowa z Więcków, Lwów, przez posła Tertila o zasiłek na spiew — do kom. budżetowej.
8346. L. s. 10880. Sabina Niewiadomska, wdowa po inżynierze dróg, Lwów, przez posła Bandrowskiego o podwyższenie zaopatrzenia — do kom. budżetowej.

8347. L. s. 10881. I. galicyjskie Towarzystwo głuchoniemych Nadzieja, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8348. L. s. 10882. Gmina wyznaniowa izraelicka, Tarnopol, przez posła Skarbka o subwencyę na szpital — do kom. budżetowej.
8349. L. s. 10883. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na bursę Kościuszki — do kom. budżetowej.
8350. L. s. 10884. Towarzystwo pomocy naukowej, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na cele rozdawnictwa obiadów bezpłatnych dla młodzieży szkolnej — do kom. budżetowej.
8351. L. s. 10885. Przełożona SS. Felicyanek (Marya Cherubina Jasińska), Kraków, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8352. L. s. 10886. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół III., Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8353. L. s. 10887. Bank przemysłowy, Lwów, przez posła Skarbka o udzielenie gwarancji obligom — do kom. bankowej.
8354. L. s. 10888. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół-Macierz, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8355. L. s. 10889. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Jaworów, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8356. L. s. 10890. Zarząd główny polskiego Towarzystwa pedagogicznego, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na cele kolonii wakacyjnej w Hucie Chorostowskiej — do kom. budżetowej.
8357. L. s. 10891. Towarzystwo ku wspieraniu ubogiej piersiowo chorej młodzieży żydowskiej Zdrowie, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8358. L. s. 10892. Ks. Biskup krakowski, przez posła Skarbka o subwencyę na restauracyę klasztoru pobenedyktyńskiego w Tyńcu — do kom. budżetowej.
8359. L. s. 10893. Julia Olszewska, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
8360. L. s. 10894. Marya Katarzyna Nydza, była służąca szpitala, Krzywczyce, przez posła Skarbka o zaopatrzenie — do kom. budżetowej.
8361. L. s. 10895. Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na wydawnictwo „naszych zdrojów“ — do kom. budżetowej.
8362. L. s. 10896. Matylda Czechowa, wdowa po rządcy szpitala, Lwów, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
8363. L. s. 10897. Magistrat miasta Lwowa, przez posła Skarbka o subwencyę na pokrycie kosztów nabycia „Panoramy raclawickiej“ — do kom. budżetowej.
8364. L. s. 10898. Oddział Towarzystwa pedagogicznego, Drohobycz, przez posła Skarbka o zaprowadzenie podwójnego etatu w szkole 4 kl. męskiej, połączonej z wydziałową im. Konarskiego — do kom. szkolnej.
8365. L. s. 10899. Zakład kalek i staruszek (SS. Felicyanek), Kraków, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8366. L. s. 10900. Towarzystwo im. św. Jadwigi (opieka nad sługami), Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na schronisko dla sług — do kom. budżetowej.
8367. L. s. 10901. Siostra Marya Albina, felicyanka, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na ochronkę i szwalnię — do kom. budżetowej.
8368. L. s. 10902. Miejskie Muzeum techniczno-przemysłowe, Kraków, przez posła Skarbka o subwencyę na wydawnictwo wzorów mebli dla stolarzy — do kom. budżetowej.
8369. L. s. 10903. Zakład SS. Miłosierdzia, Bursztyn, przez posła Skarbka o subwencyę na szpital — do kom. budżetowej. -
8370. L. s. 10904. Internat dla uczenic Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, Brzeżany, przez posła Skarbka o subwencyę na utrzymanie i na budowę — do kom. budżetowej.
8371. L. s. 10905. Stowarzyszenie ochronki dziewcząt Sierót, Stanisławów, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8372. L. s. 10906. Feliks Piestrak, starszy komisarz górniczy, Wieliczka, przez posła Skarbka o subwencyę na wydawnictwo słownika górniczego — do kom. budżetowej.

8373. L. s. 10907. Związek górników i hutników polskich w Austrii, Kraków, przez posła Skarbka o subwencyę — do kom. budżetowej.
8374. L. s. 10908. Katarzyna Czuchnowska, wdowa po figurancie i woźnym Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Skarbka, o zapomogę — do kom. budżetowej.
8375. L. s. 10909. Karolina Andahazy, sierota po nadporuczniku, Lwów, przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. budżetowej.
8376. L. s. 10910. Jan Szakalski, Kleparów, przez posła Skarbka o wsparcie — do kom. budżetowej.
8377. L. s. 10911. Komitet pomnika Kościuszki, Kraków, przez posła Skarbka o subwencyę na pokrycie niedoboru — do kom. budżetowej.
8378. L. s. 10912. Stowarzyszenie młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej im. T. Kościuszki, Tarnopol, przez posła Skarbka o subwencyę na Ognisko dla młodzieży — do kom. budżetowej.
8379. L. s. 10913. Komitet budowy kaplicy rz. kat. w Kuchajowie, przez posła Skarbka o subwencyę na dokończenie budowy kaplicy — do kom. budżetowej.
8380. L. s. 10914. Towarzystwo galicyjskie lekarzy weterynaryjnych, Lwów, przez posła Skarbka o subwencyę na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
8381. L. s. 10915. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków eparchii lwowskiej, Lwów, przez posła Makucha o subwencyę — do kom. budżetowej.
8382. L. s. 10916. Ukraińskie Towarzystwo św. Rafała, Lwów, przez posła Makucha o subwencyę — do kom. budżetowej.
8383. L. s. 10917. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Bandrowskiego o subwencyę na muzeum podolskie — do kom. budżetowej.
8384. L. s. 10918. Towarzystwo gmnastyczne Sokół, Pnikut, przez posła Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8385. L. s. 10919. Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej, Tarnopol, przez posła Bandrowskiego o subwencyę na wykłady popularne — do kom. budżetowej.
8386. L. s. 10920. Jan Zopoth, śpiewak operowy, Lwów, przez posła Bandrowskiego o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
8387. L. s. 10921. Schmerl Boiten, solycytator adwokacki, Kołomyja, przez posła Bandrowskiego o subwencyę na zakupno maszyn dla koncesyonowanej prywatnej szkoły pisania na maszynie — do kom. budżetowej.
8388. L. s. 10922. Zarząd główny Towarzystwa Szkoły Ludowej, Kraków, przez posła Bandrowskiego o subwencyę na wydanie elementarza analfabetów — do kom. budżetowej.
8389. L. s. 10923. Towarzystwo Kolonii wakacyjnych dla dziewcząt, Lwów, przez posła Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8390. L. s. 10924. Zarząd główny Macierzy szkolnej, Cieszyn, przez posła Bandrowskiego, o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
8391. L. s. 10925. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Tarnopol, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę na szkoły analfabetów — do kom. budżetowej.
8392. L. s. 10926. Bursa Towarzystwa Szkoły ludowej im. Kazimierza W., Tarnopol, przez posła Bandrowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8393. L. s. 10927. Koło Towarzystwa Szkoły ludowej, Tarnopol, przez posła Bandrowskiego, o subwencyę na cele szkółek początkowych — do kom. budżetowej.
8394. L. s. 10928. Walerya Markiewicz, wdowa po nauczycielu, Tarnów, przez posła Bandrowskiego o wsparcie stałe — do kom. szkolnej.
8395. L. s. 10929. Marya Picykowa, nauczycielka, Cisów, przez posła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8386. L. s. 10930. Edward Hoszard, emerytowany nauczyciel, Gródek, przez posła Bandrowskiego o policzenie lat służby — do komisji szkolnej.
8397. L. s. 10931. Jan Krupa, emerytowany nauczyciel, Podgórze, przez posła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8398. L. s. 10932. Wdowy po nauczycielach, Rzeszów, przez posła Bandrowskiego o podwyższenie pensji wdowich — do kom. szkolnej.
8399. L. s. 10933. Edward Hoszard, emerytowany nauczyciel, Gródek, przez posła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. szkoln. j.
8400. L. s. 10934. Bazyli Spolski, były nauczyciel, Sanok, przez posła Bandrowskiego, o podwyższenie emerytury — do komisji szkolnej.

8401. L. s. 10935. Józef Żaki, emerytowany nauczyciel, Przemyślany, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.
8402. L. s. 10936. Teo Malinka, emerytowany nauczyciel, Podhajczyki, przez pośła Bandrowskiego o pięciolecie — do kom. szkolnej.
8403. L. s. 10937. Helena Serkos, wdowa po nauczycielu, Lwów, przez pośła Bandrowskiego o pośrednictwo, by wojskowość udzieliła zasiłku na jej utrzymanie z powodu powołania syna do wojska — do kom. szkolnej.
8404. L. s. 10938. Bronisław Wyżykowski, nauczyciel, Turka, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8405. L. s. 10939. Jadwiga z Tustanowskich Nadachowska, nauczycielka, Tarnawa, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8406. L. s. 10940. Andrzej Jabłoński, emerytowany nauczyciel, Drohobycz, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8407. L. s. 10941. Marya Borucka, nauczycielka, Zawoja, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8408. L. s. 10942. Jędrzej Nowak, były nauczyciel, Kościenko niżne, przez pośła Bandrowskiego o emeryturę — do kom. szkolnej.
8409. L. s. 10943. Serafina Finikowa, wdowa po nauczycielu, Zarudzie, przez pośła Bandrowskiego o zapomogę dla córki kaleki — do kom. szkolnej.
8410. L. s. 10944. Antonina Wyszatycka, wdowa po nauczycielu, Sanok, przez pośła Bandrowskiego o zapomogę i podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
8411. L. s. 10945. Marya Krzyżanowska, wdowa po nauczycielu, Żurów, przez pośła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8412. L. s. 10946. Marya Suchopakówna, nauczycielka, Szeszerowice, przez pośła Bandrowskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8413. L. s. 10947. Józef Turasz, emerytowany nauczyciel, Hruszów, przez pośła Makucha o przyznanie drugiego dodatku drożyznianego — do kom. szkolnej.
8414. L. s. 10948. Marya Maławska, wdowa po nauczycielu, Konkolniki, przez pośła Skarbka o przyznanie dodatku drożyznianego — do komisji szkolnej.
8415. L. s. 10949. Wanda Wróblewska, nauczycielka, Mielnica, przez pośła Horodyskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8416. L. s. 10950. Barbara 1-a Ceranowiczowa 2-o Zielińska, wdowa po nauczycielu, Wisnicz, przez pośła Skarbka o zaopatrzenie dla małoletniego syna — do kom. szkolnej.
8417. L. s. 10951. Gmina Lubaczów przez pośła Skarbka o przeniesienie rogatek — do komisji drogowej.
8418. L. s. 10952. Wydział powiatowy Dąbrowa przez pośła Bandrowskiego w sprawie zmiany ustawy drogowej — do kom. drogowej.
8419. L. s. 10953. Wydział powiatowy Dolina przez pośła Skarbka w sprawie zmiany ustawy drogowej — do kom. drogowej.
8420. L. s. 10954. Gmina Oświęcim, Chrzanów i Jaworzno przez pośła Skarbka o utworzenie osobnego okręgu wyborczego z tych miast — do komisji reformy wyborczej.
8421. L. s. 10955. Józef Bigo, sekretarz gminy Kupno, przez pośła Tyszkiewicza o przyznanie czasowej emerytury — do kom. petycyjnej.
8422. L. s. 10956. Wydział powiatowy Kolbuszowa przez pośła Skarbka w sprawie zmiany ustawy drogowej — do kom. drogowej.
8423. L. s. 10957. Jan Biliński, emerytowany nauczyciel, Lwów, przez pośła Halbana o przyznanie pięciolecia — do kom. szkolnej.
8424. L. s. 10958. PP. Benedyktynki, Przemyśl, przez pośła Głębińskiego o subwencję na szkołę — do komisji budżetowej.
8425. L. s. 10959. Towarzystwo liceum żeńskiego im. W. Niedziałkowskiej, Lwów, przez pośła Germana o subwencję — do kom. budżetowej.
8426. L. s. 10960. Personal apteki szpitala powszechnego, Lwów, przez pośła Maissa w sprawie powiększenia systemizowanych posad — do kom. budżetowej.
8427. L. s. 10961. Gmina Gołogóry przez pośła Wereszczyńskiego o utworzenie sądu — do kom. prawniczej.
8428. L. s. 10962. Mieszkańcy Kołomyi przez pośła Pilata o wprowadzenie nauki gospodarstwa kobiecego do planu nauk w seminaryum żeńskim — do kom. gospodarstwa krajowego.

8429. L. s. 10963. Alfred Tadlewski, uczeń Akademii muzycznej, Wiedeń, przez posła Bandrowskiego o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
8430. L. s. 10964. Towarzystwo bursy im. J. Słowackiego, Tarnobrzeg, przez posła Bandrowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8439. L. s. 10965. Ludwika Gorzejewska, była nauczycielka robót kobiecych, Lwów, przez posła Bandrowskiego o wsparcie — do kom. szkolnej.
8432. L. s. 10966. Zarząd ochronki imienia Wincentego a Paulo, Kraków, przez posła Bandrowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8433. L. s. 10967. Marya Glatte, uczenica szkoły śpiewu, Lwów, przez posła Bandrowskiego o zasiłek na studia — do kom. budżetowej.
8434. L. s. 10968. Zofia Fischerówna nauczycielka, Zielonki, przez posła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8435. L. s. 10969. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków, przez posła Jaworskiego o podwyższenie subwencji na wydawnictwo — do kom. budżetowej.
8436. L. s. 10970. Towarzystwo numizmatyczne, Kraków, przez posła Jaworskiego o subwencję na wydanie podręcznika numizmatyki polskiej — do kom. budżetowej.
8437. L. s. 10971. Gmina Strzyżów przez posła Jaworskiego o upaństwowienie prywatnego gimnazjum — do kom. szkolnej.
8438. L. s. 10972. Katolickie stowarzyszenie robotnicze, Przyjaźń, Cięcina, przez posła Jaworskiego o subwencję na częściową spłatę długów z powodu budowy domu — do kom. budżetowej.
8439. L. s. 10973. Helena Starzyńska, właścicielka zakładu wychowawczego, Kraków, przez posła Jaworskiego o subwencję na przybory szkolne — do kom. budżetowej.
8440. L. s. 10974. Józef Tanczakowski, nauczyciel, Lwów przez posła Petruszewicza o subwencję na „Ruskie dyktaty“ — do kom. budżetowej.
8441. L. s. 10975. Grecko-katolicki komitet parafialny, Wykoty, przez posła Petruszewicza o subwencję na restaurację cerkwi — do komisji budżetowej.
8442. L. s. 10976. Wiktor Krobicki, emerytowany dyrektor oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Kędziora o przyznanie osobistego dodatku do emerytury — do kom. budżetowej.
8443. L. s. 10977. Przytulisko dla drobnych sierot pod opieką św. Józefa, Lwów, przez posła Rutowskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
8444. L. s. 10978. Towarzystwo Związek rodzicielski, Lwów, przez posła Rutowskiego o subwencję — do kom. budżetowej.
8445. L. s. 10979. Magistrat m. Lwowa przez posła Rutowskiego o subwencję na pokrycie kosztów nabycia Panoramy raclawickiej — do kom. budżetowej.
8446. L. s. 10980. Bursa św. Mikołaja, Sokal, przez posła Kiweluxa o subwencję — do kom. budżetowej.
8447. L. s. 10981. Bursa św. Onufrego, Jarosław, przez posła Jahla o subwencję — do kom. budżetowej.
8448. L. s. 10982. Teofil Huss, dyetaryusz Wydziału krajowego, Lwów, przez posła Kędziora o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
8449. L. s. 10983. Redakcja Gazety Podhalańskiej, N. Targ, przez posła Bednarskiego o subwencję — do komisji budżetowej.
8450. L. s. 10984. Spółka kowalska, Sułkowice, przez posła K. Lubomirskiego w sprawie dojazdu do stacji kolejowej Radziszów — do komisji drogowej.
8451. L. s. 10985. Józefa Michalczewska nauczycielka, Lwów, przez posła Jahla o policzenie lat — do komisji szkolnej.
8452. L. s. 10986. Gmina Łopatyn i sąsiednie przez posła Kolischera o rozpoczęcie budowy drogi krajowej Radziechów-Łopatyn-Brody — do komisji drogowej.
8453. L. s. 10987. Zgromadzenie SS. Służebnic N. M. P., Krystynopol, przez Ks. Chomyszyna o subwencję — do komisji budżetowej.
8454. L. s. 10988. Leopold Skulski dyet. szp. pow., Lwów, przez Wydział krajowy o stałe zaopatrzenie — do kom. budżetowej.
8455. L. s. 10989. Żórawski Wiktor, emerytowany urzędnik Wydziału krajowego, Lwów, pp. Loewensteina o wliczenie do pełnej emerytury 5 lat i dodatku aktywalnego — do kom. budżetowej.
8456. L. s. 10990. Gm. Borki dominikańskie, przez posła Abrahamowicza o zwolnienie od prestacji szkolnej — do kom. szkolnej.

8457. L. s. 10991. Aniela Van Roy, wdowa po kond. drog., Wadowice, przez posła Jędrzejowicza o zapomogę — do kom. budżetowej.
8458. L. s. 10992. Leona Jankiewicz, gen. przełożona Zgromadzenia SS. Służebniczek N. M. P., Starawieś, przez posła Jędrzejowicza o subwencyę na nowicyat — do kom. budżetowej.
8459. L. s. 10993. Gminy i obszary dworskie w Butynach, Przystani, Biesiadach i Lubelli przez posła Petrusiewicza o budowę gościńca od Przystani do Żółtkwi — do kom. drogowej.
8460. L. s. 10994. Zofia Strzałkowska, właścicielka prywatnego seminarjum, Lwów, przez posła Jahla o subwencyę — do kom. budżetowej.
8461. L. s. 10995. Stefan Ossowski, Kraków, przez posła Kędziora w sprawie budowy zakładu wodno-elektrycznego w Jazowsku — do komisji budżetowej.
8462. L. s. 10996. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Brzesko, przez posła Bernadzikowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8463. L. s. 10997. Polskie Towarzystwo gimnastyczne Sokół, Machów, przez posła Z. Tarnowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8464. L. s. 10998. Gmina Bielawce, przez posła Kiweluka o uwolnienie od prestacji szkolnej — do kom. szkolnej.
8465. L. s. 10999. Przełożęństwo obszarów dworskich i gmin powiatu Zborowskiego, przez posła Kiweluka o kreowanie Rady powiatowej dla gmin powiatu Zborów w Zborowie — do komisji administracyjnej.
8466. L. s. 11000. Konwent Bonifratrów, Kraków, przez posła Konopkę o podwyższenie subwencyi — do kom. budżetowej.
8467. L. s. 11001. Gmina Łuczany, przez posła St. Mycielskiego o uwolnienie od prestacji szkolnej — do kom. szkolnej.
8468. L. s. 11002. Julia Johnowa, wdowa po nauczycielu Kadcza, przez posła Bernadzikowskiego o pensyę i zaopatrzenie dla dzieci — do kom. szkolnej.
8469. L. s. 11003. Gmina Grabno, przez posła Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8470. L. s. 11004. Gmina Łętowice, przez posła Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8471. L. s. 11005. Ludwika Łubieńska wdowa po nauczycielu, Strzałków, przez posła Stapińskiego o pensyę — do kom. szkolnej.
8472. L. s. 11006. Komitet „Pochodu królewskiego na Wawel“, Kraków, przez posła Jaworskiego o subwencyę na wykonanie „Pochodu“ wedle projektu artystycznego rzeźbiarza W. Szymanowskiego — do kom. budżetowej.
8473. L. s. 11007. Helena z Hckiewiczów Wenclowa, emerytowana nauczycielka, Tlumacz, przez posła Krzysztofowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8474. L. s. 11008. Ks. M. Tokarski, Rzeszów, pp. Jędrzejowicza o subwencyę na bursę rzemieślniczą — do kom. budżetowej.
8475. L. s. 11009. Ks. M. Tokarski, Rzeszów, przez posła Jabłońskiego o subwencyę na ochronkę — do kom. budżetowej.
8476. L. s. 11010. Polskie Towarzystwo szkoły ludowej, Wiedeń, przez posła Jabłońskiego o subwencyę na 2 szkoły — do komisji budżetowej.
8477. L. s. 11011. Bursz polska im. S. Izakowicza, Stanisławów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8478. L. s. 11012. Prywatne gimnazjum żeńskie, Stanisławów, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8479. L. s. 11013. Marya Petry, Lwów, przez posła Cipersera o zasiłek na kształcenie się w muzyce — do kom. budżetowej.
8480. L. s. 11014. Błażej Czepica gospodarz, Bronowice małe, przez posła St. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu pożaru — do kom. budżetowej.
8481. L. s. 11015. Franciszek Marona i Wojciech Bujak gospodarze, Bronowice małe, przez posła St. Skrzyńskiego o zasiłek z powodu pożaru — do kom. budżetowej.
8482. L. s. 11016. Gmina Borek Fałęcki, przez posła Maryewskiego o przydzielenie do okręgu Sądu pow. i Urzędu podatkowego w Podgórzu — do kom. prawniczej.
8483. L. s. 11017. Obszar dworski Borek Fałęcki, przez posła Maryewskiego o przydzielenie do okręgu Sądu powiatowego i Urzędu podatkowego w Podgórzu — do kom. prawniczej.

8484. L. s. 11018 Hipolit Doliński emerytowany nauczyciel, Niemiacz, przez posła Kolischera o zasiłek drożyzniany — do kom. szkolnej.
8485. L. s. 11019. Teatr niezależny, Lwów, przez posła Pinińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8486. L. s. 11020. Redakcja czasop. Reise und Sport, Wiedeń, przez posła Pinińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8487. L. s. 11021. Krajowy Związek turystyczny, Kraków, przez posła Abrahamowicza o podwyższenie subwencyę — do kom. budżetowej.
8488. L. s. 11022. Rudolf Grossmann emerytowany nauczyciel Jezierna, przez posła Bandrowskiego o zapomogę — do kom. szkolnej.
8489. L. s. 11023. Wola przemysłowa, przez posła Bernadzikowskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8490. L. s. 11024. Warsztatowa spółka stolarska, Krosno, przez posła Stapińskiego o przyjęcie na fundusz krajowy spłaty rat zaciągnąć się mającej pożyczki na wybudowanie budynku na umieszczenie maszyn stolarskich — do komisji budżetowej.
8491. L. s. 11025. Towarzystwo przyjaciół nauk, Przemyśl, przez posła Głabińskiego o subwencyę — do komisji budżetowej.
8492. L. s. 11026. Towarzystwo ochronek, Sambor, przez posła Sobolewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8493. L. s. 11027. Jan Kotyrha emerytowany nauczyciel, Jasło, przez posła Sobolewskiego o podwyższenie emerytury — do komisji szkolnej.
8494. L. s. 11028. Rada powiatowa, Myślenice, przez posła K. Lubomirskiego o uregulowanie środków komunikacyjnych w Rabce — do kom. drogowej.
8495. L. s. 11029. Rada powiatowa, Myślenice, przez posła K. Lubomirskiego o dojazd kolejowy do stacy Radzieszów — do komisji drogowej.
8496. L. s. 11030. Ewa Łobaczewska nauczycielka, Jasło, przez posła Jaworskiego o policzenie lat — do komisji szkolnej.
8497. L. s. 11031. Gmina Czystylów, przez posła Skwarę w sprawie regulacji Seretu — do komisji gospodarstwa krajowego.
8498. L. s. 11032. Michał Fecyna organizator diaków galicyjskich, Wola ceklińska, przez posła Skwarka o przyznanie płacy z funduszu krajowego jako funkcyon. cerkiew. — do kom. petycyjnej.
8499. L. s. 11033. Paulina Przewłocka wdowa po nauczycielu, Lisowce, przez posła Cieńskiego o zapomogę i podwyższenie emerytury — do kom. szkolnej.
8500. L. s. 11034. Aleksandra Skulska właścicielka części dobr w Lisowcach, przez posła Cieńskiego o darowanie rat zaległych propinacyjnych i wydanie kaucyi — do kom. budżetowej.
8501. L. s. 11035. Austriacka Centrala, Wiedeń, przez posła Haempla o subwencyę — do komisji budżetowej.
8502. L. s. 11036. Kaiser Franz Josef — Studentenheim, Wiedeń, przez posła Haempla o subwencyę — do kom. budżetowej.
8503. L. s. 11037. Katarzyna Czernikowska wdowa po nauczycielu, Petranka, przez posła Kurowca o pensyę wdowią od 2 pięcioleci — do kom. szkolnej.
8504. L. s. 11038. Aleksandra Weissowa wdowa po dyet. szpitalu Św. Łazarza, Kraków, przez posła Bednarskiego o dożywotnie wsparcie — do kom. budżetowej.
8505. L. s. 11039. Helena Szczerbianka nauczycielka, Nowy Targ, przez posła Bednarskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8506. L. s. 11040. Teofila Mouseu wdowa po nauczycielu, Lwów, przez posła Bednarskiego o podwyższenie pensyi — do kom. szkolnej.
8507. L. s. 11041. Bursa jubileuszowa Franciszka Józefa I., Sanok, przez posła Laskowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8508. L. s. 11042. Kuratorya Internatu Św. Stanisława, Tarnów, przez posła Męcińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8509. L. s. 11043. Kuratorya Internatu Św. Stanisława, Tarnów, przez posła Męcińskiego o subwencyę na budowę — do kom. budżetowej.
8510. L. s. 11044. Gmina Lichwin i sąsiednie, przez posła Męcińskiego o budowę drogi z Pleśnej do Siemiechowa lub Siedlisk — do kom. drogowej.
8511. L. s. 11045. Gmina Michałówka, przez posła Haempla w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.

8512. L. s. 11046. Gmina Kłyż, przez posła Bojkę w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8513. L. s. 11047. Gmina Wola Gręboszowska, przez posła Bojkę w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8514. L. s. 11048. Towarzystwo muzyczne, Sambor, przez posła Sobolewskiego o subwencyę — do kom. budżetowej
8515. L. s. 11049. Mieszkańcy gmin Olejowej, Korolówki, przez posła A. Theodorowicza o zasiłek z powodu pożaru — do kom. budżetowej.
8516. L. s. 11050. Opieka obyw. nad internatem dla kandydatek c. k. Seminaryum naucz. żeńskiego, Lwów, przez posła Cieńskiego o subwencyę na internat — do kom. budżetowej.
8517. L. s. 11051. Opieka obyw. nad internatem dla kandydatek c. k. Seminaryum naucz. żeńskiego, Lwów, przez posła Cieńskiego o subwencyę na budowę — do kom. budżetowej.
8518. L. s. 11052. Ks. Dr. Bolesław Twardowski, prob., Tarnopol, przez posła Cieńskiego o subwencyę na bramę do kościoła — do kom. budżetowej.
8519. L. s. 11053. Tow. Biblioteka słuchaczy prawa, Lwów, przez p. Becka o subwencyę na wydaw. „Prawnika“ — do kom. budżetowej.
8520. L. s. 11054. Kraj. Towarzystwo gosp. Silskij Hospodar, Lwów, przez posła Skwarkę w sprawie głodu na Huculszczyźnie i zarządzenia akcji zapomogowej — do kom. budżetowej.
8521. L. s. 11055. Michał Markowski, nauczyciel, Stecowa, przez posła Krzysztofowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8522. L. s. 11057. Gmina Boberka, przez posła Baworowskiego o zasiłek na budowę cerkwi — do kom. budżetowej.
8523. L. s. 11058. Elżbieta Madeyska, nauczycielka, Sambor, przez posła Sozańskiego o emeryturę — do kom. szkolnej.
8524. L. s. 11059. Filomena Gergowiczowa, wdowa po nauczycielu, Gródek, przez posła Michałowskiego o stały dodatek do pensyi — do kom. szkolnej.
8525. L. s. 11060. Towarzystwo bursa nauczycielska, Tarnopol, przez posła Michałowskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8526. L. s. 11061. Gustaw Rothstein, Wiedeń, przez posła Michałowskiego o zasiłek na śpiew — do kom. budżetowej.
8527. L. s. 11062. Tow. bursa żydowska, Brzeżany przez posła Schätzla o subwencyę — do kom. budżetowej.
8528. L. s. 11063. Józef Steinbach, nauczyciel, Jarosław, przez posła Jahla o przyznanie VI dodatku pięcioletniego — do kom. szkolnej.
8529. L. s. 11064. Kazimiera Toruńska, sierota po nauczycielu, Sokal, przez posła Jahla o stały dar z łaski — do kom. szkolnej.
8530. L. s. 11065. Stow. internatu dla uczniów c. k. Seminaryum naucz. męskiego, Kraków, przez posła Götza o subwencyę na budowę — do kom. budżetowej.
8531. L. s. 11066. Stow. internatu dla uczniów c. k. Seminaryum naucz. męskiego, Kraków, przez posła Götza o subwencyę na internat — do kom. budżetowej.
8532. L. s. 11067. Gmina Lipnica Murowana, przez posła Götza o przekształcenie 2-klas. szkoły na 4 klasową — do kom. szkolnej.
8533. L. s. 11068. Mieczysław Jan Sobieski, emer. nauczyciel, Gorlice, przez posła Długosza o zapomogę — do kom. szkolnej.
8534. L. s. 11069. Izraelicka gmina wyznaniowa, Husiatyn, przez posła Horodyskiego o subwencyę na restaur. bożnicy — do kom. budżetowej.
8535. L. s. 11070. Niewiasty narodowości polskiej, m. Lwowa, przez posła Horodyskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8536. L. s. 11071. Niewiasty narodowości ruskiej, m. Lwowa, przez posła Horodyskiego w sprawie reformy wyborczej — do kom. reformy wyborczej.
8537. L. s. 11072. Towarzystwo śpiewackie „Echo“, Lwów, przez posła Adama o stały ryczałt na ogłoszenie rocznych konkursów — do kom. budżetowej.
8538. L. s. 11073. Towarzystwo śpiewacki „Echo“, Lwów, przez posła Adama o subwencyę — do kom. budżetowej.
8539. L. s. 11074. Towarzystwo kolonii leczniczych dla dzieci, Lwów, przez posła Adama o subwencyę dla kolonii w Krynicy — do kom. szkolnej.

8540. L. s. 11075. Towarzystwo kolonii leczniczych dla dzieci, Lwów, przez pośta Adama o subwencyę dla kolonii w Rymanowie — do kom. szkolnej.
8541. L. s. 11076. Rudolf Veit, były nauczyciel, Lwów, przez pośta Adama o emeryturę — do kom. szkolnej.
8542. L. s. 11077. Helena Wanda z Burnatowiczów Błyźniakowa, nauczycielka, Rozłucze, przez pośta Adama o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8543. L. s. 11079. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“, Lwów, przez pośta Pinińskiego o subwencyę — do kom. budżetowej.
8544. L. s. 11081. Wdowy po nauczycielach i emeryci m. Rzeszowa, przez pośta Stapińskiego o podwyższenie płac — do kom. szkolnej.
8545. L. s. 11082. Aleksander Żukowski, emer. nauczyciel, Moniłówka, przez pośta Stapińskiego o podwyższenie płacy — do kom. szkolnej.
8546. L. s. 11083. Alfons Starzyński, emer. nauczyciel, Beremowce, przez pośta Starzyńskiego o podwyższenie płacy — do kom. szkolnej.
8547. L. s. 11084. Józef Mercik, nauczyciel w Zręcinie, przez pośta Stapińskiego o zapomogę — do kom. budżetowej.
8548. L. s. 11085. M. rya z Goldasów Czudernowa, nauczycielka, Krechowice, przez pośta Maryewskiego o policzenie lat — do kom. szkolnej.
8549. L. s. 11262. Władysław Paderewski, ekspedyent apteki szpitala św. Łazarza, Kraków, przez pośta Jaworskiego o policzenie lat do emerytury — do kom. budżetowej.
8550. L. s. 11263. Gmina Biecz, przez pośta Jaworskiego o bezprocentową pożyczkę na budowę szkoły — do kom. szkolnej.
8551. L. s. 11264. Towarzystwo Biblioteka polska, Wiedeń, przez pośta Bilińskiego o subwencyę na kolonie wakacyjne — do kom. budżetowej.
8552. L. s. 11265. Towarzystwo Biblioteka polska, Wiedeń, przez pośta Bilińskiego o subwencyę na czytelnię i bibliotekę — do kom. budżetowej.
8553. L. s. 11266. Towarzystwo Biblioteka polska, Wiedeń, przez pośta Bilińskiego o subwencyę na szkółkę — do kom. budżetowej.
8554. L. s. 11267. Przełożona zakładu św. Heleny, Lwów, przez pośta Halbana o subwencyę — do kom. budżetowej.
8555. L. s. 11268. Pryw. gimnazjum i liceum żeńskie Anny Rachalskiej, Przemyśl, przez pośta Halbana o subwencyę — do kom. budżetowej.
8556. L. s. 11269. Władysław Kubrakiewicz, nauczyciel, Twierdza, przez pośta Halbana o przyznanie pięciolecia — do kom. szkolnej.
8557. L. s. 11270. Onufry Horodyński, właściciel dóbr, Romanówka, przez pośta Halbana przeciw przyłączeniu do okręgu brodzkiego — do kom. administracyjnej.
8558. L. s. 11271. Polskie Towarzystwo gimn. Sokół, Dolina, przez pośta Cipsera o subwencyę — do kom. budżetowej.

**Marszałek:** Proszę p. sekretarza o odczytanie nadesłanego pisma sądowego.

**Sekretarz:** p. **Urbański:** (czyta).

Sąd powiatowy Oddział VII. w Stanisławowie odezwą z dnia 14 marca 1913,

L. cz. Ns. VII 46/5 1912 uprasza Wysoki Sejm o zezwolenie na karno sądowe ściganie p. Łazarza Winniczuka z powodu przekroczenia § 411 u. k.

Wnoszę na odesłanie tej odezwy do komisji prawniczej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Przed przejściem do porządku dziennego prosił o głos p. Lewicki,

Udzielam mu głosu.

**P. Lewicki:** Wasza Ekscelencyje!

Ja prosyw o hołos, aby postawytu zapyt do Jeho Ekscelencyji Pana Marszałka krajawoho w sprawie preważnij, jaka tut' zibrala nas w otsim sojmi krajewim do otworenia narad. Z uwahy na wahu sprawy, jaka stalaś prywodom otseho zapytu, rozwołyť Jeho Ekscelencyja Pan Marszałok,

**П. Левицкий.** Ваша Экселенцие!

Я просив о голос, аби поставити запит до Его Экселенциї Пана Маршалка краєвого в справі переважній, яка тут зібрала нас в отсім Соїмі краєвим до отвореня нарад. З уваги на вагу справи, яка сталаś приводом отсего запыту, позволить Его Экселенция Пан Марша-

szczo przyczyny toho zapytu w kilkoch rezeniach uzasadniu. Nasz Sojm hałyckyj zistaw skłykanyj przed 2 tyżniami na swoji narady pid kłyczem sojmowoji reformy wyborczoji, kotra jawlaje sia teper żywuczym zapytom i zmahaniem oboch narodiw zamieszkujących otsej kraj, skazaty možna, zapytom i žadaniem koniecznym, jakie stawlaje do nas ciłyj kraj.

Reforma wyborcza maје dokonaty wełykoho діła uzdorowłenia miżnarodnych widnosyn w kraju i maје prywernuty legalnu robotu w derżawnim parlamenti i takож piddwyhnuty kraj z ruiny materjalnoji.

Tak ponymajuczy wełyke znaczinie reformy wyborczoji maw ja czest' złożyty zjawu na perszim zasidaniu Sojmu 18 marta seho roku, stwierdżuczy, szczo reformu wyborczu na zasadach postanowłenych w komisiji reformy prynymajemo, jako pomist' do lipszoho rozwytku narodiw i myrnoji pracy oboch narodiw, zamieszkujących otsej kraj.

Ta na žal ne wsi czynnyky zwołyły wyrozumity znaczinie otseho słowa jak takож poniaty wełyku wahu reformy wyborczoji, bo mynuło wże dwa tyżni, jaki nas dilal' wid perszoho zibrania toho sojmu, a sprawa reformy wyborczoji ne postupyła napered a i nawil' zatemnyła sia, a Ekscelecncja pan Marszałok uważaw za potrzebne skłykaty nyniszne zasidanie w tij ciły, szczo by dostarczyty kompletu do komisiji dla reformy wyborczoji i inszych komisij. Otsej newidradnyj projaw w sprawie tak ważnij skłonyw mene do postawłenia zapytu do pana Marszałka krajewoho.

Koły po dowhotrewajuczych i nad zwyczajno trudnych perehoworach przyjšlyśmo do zhidnoho ustałenia zasad na zibraniu komisiji z 17 marta i koły my z naszoji storony, szczo by doprowadyty do ciły i požadanoho uspichu porobyły bohato ustupstw, to hodyt sia, aby i druha storona widczuła sej moment i stojuczy razem z namy na zasadach reformy wyborczoji doły żyła takich zachodiw, aby szczyro obdumanu sprawu jak najskorsze perewesty w diło. Suproty tak wełykoji sprawu, szczo riszyty może pro buduczniś' oboch narodiw, musiat zamowknuty wsiaki osobysti i partyjni spory. Na otśim stanowysku stanuly usi grupy ukraińsko-ruskich pośliw. Tut ne może buty ani pobidnykiw ani pobidženych, koły pobidyty maје wełyka dumka nacjonalnoji wyrozumilosty, spokijnoji pracy suspilno-politycznoji, dumka dobra i korystnoho rozwoju oboch narodiw. A kołyb otsej ciłym krajem zahalno widczutyj

лок, що причини того запиту в кількох реченнях узasadню. Наш Сойм галицький зiстав скликаний перед 2 тижнями на свої наради під кличем соймової реформи виборчої, котра являє ся тепер живучим запитом і змаганем обох народів замешкуючих отсей край, сказати можна, запитом і жаданем конечним, яке ставляє до нас цілий край.

Реформа виборча має доконати великого діла уздоровлення міжнародних відносин в краю і має привернути легальну роботу в державнім парламенті і також пиддвигнути край з руїни матеріальної.

Так понимаючи велике значінє реформи виборчої, мав я честь зложити заяву на першім засіданню Соїму 18 марта сего року, стверджуючи, що реформу виборчу на засадах постановлених в комісії реформи принимаємо, jako помист' до ліпшого розвитку народів і мирної праці обох народів, замешкуючих отсей край.

Ta na жаль ne всі чинники зволили вирозуміти значінє отсего слова як також поняти велику вагу реформи виборчої, бо минуло вже два тижні, які нас ділять від першого зібраня того соїму, а sprawa реформи виборчої ne поступила наперед a i навіть затемнила ся, a Ексцеленция Пан Маршалок uważaw за потрібне скликати нинішне засіданє в тій цілі, щоби достарчити комплекту до комісії для реформи виборчої і інших комісій. Отсей newidradnyj прояв в справі так важній склонив мене до поставлєня запиту до Пана Маршалка краєвого.

Koли по довготрєваючих і надзвичайно трудних переговорах прийшлисьмо до згідного усталєня zasad на зібраню комісії з 17 марта і коли ми з нашої сторони, щоби допровадити до цілі і пожаданого успіху, поробили богато уступств, то годить ся, аби і друга сторона відчула сей момент і стоячи разом з нами на засадах реформи виборчої, доложила таких заходів, аби щиро обдуману справу як найскорше перевести в діло.

Suproty так великої справи, що рішити може про будучність обох народів, мусять замовкнути всякі особисті і партійні спори. На отсїм становиску станули усї групи українсько-руських послів. Тут ne може бути ані побідників ані побіджених, коли побідити має велика думка національної вирозумілості, спокійної праці суспільно-политичної, думка добра і корисного розвою обох народів.

moment historycznyj maw buty straczenyj, to stiahnemo na sebe tiazku widwiczalnist' hriaducznych pokoliń za rozbytie seho, szczo nawiazaloś po dowholitnych ważkich borbach i żertwach.

My łasky ne prosymo, a koły pidno symo otsej hołos szczyroji ostoroży, to robymo se w poczutiū welykoho naszoho obowiazku i widwiczalnosti suproty naszoho naroda, robymo se w imia sprawedywosty naroda suproty naroda. Nechaj sprawa uže raz projasnyt, sia.

Z otsykh pryczyn apeluju do Jeho Ekscelencyji Pana Marszałka kraju, jako naczalnoho, widwiczalnoho przed oboma narodami kermancyza seji Pałaty, czy zwołyty JE. Marszałok krajewyj skłykaty naradu prowadnykiw wsich grup sojmowych, aby im w otsij welykij chwyli i ostatoczniy, na ich sowist' pokłasty potrebu połałodżenia sprawy reformy wyborczoji sojmowoji na pidstawi zasad, pryniatych w permanentnij komisiji reformy wyborczoji — i czy zwołyty JE. Marszałok krajewyj zi swojeji strony dołożyty wsich zachodiw, szczo by taja sprawa w najbliższym časi poriszena zistala dla krasszoji buducznosti oboch narodiw i dla dobra ciłoho kraju?

**Marszałek:** Stosując się do życzenia Szan. posła, oznajmiam, że zwołam w najbliższym czasie posiedzenie przewodniczących wszystkich klubów sejmowych.

Przystępujemy do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu. ażeby z przyzwolonej ustawą krajową z 16. października 1899 Dz. ust. kraj. Nr. 132. pożyczki 200.000 K na zasilenie powiatowej Kasy oszczędności w Mielcu pozostała część w kwocie 140.000 K użyto na bezzwrotną subwencję dla gminy miasta Mielca na budowę gmachu dla gimnazjum w Mielcu. (Aleg. 1069).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz:** Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki 150.000 K celem pokrycia kosztów ukończenia budowy szpitala powszechnego w Nowym Targu i pokrycia niedoborów, spowodowanych budową drogi Harkłowa—Tylmanowa. (Aleg. 1070).

Sprawozdawca poseł Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Onyszkiewicz:** Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności krajowego biura poboru opłaty szynkarskiej i opłaty konsumcyjnej od piwa. (Aleg. 1071).

Sprawozdawca poseł Jahl ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Jahl:** Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

А колиб отсей цілим краєм загально відчутий момент історичний мав бути страчений, то стягнуто на себе тяжку відвічальність грядучих поколінь за розбите сего, що навязалось по довго літних важких борбах і жертвах.

Ми ласки не просимо, а коли підносимо отсей голос щирої остороги, то робимо се в почутю великого нашого обовязку і відвічальности супроти нашого народа, робимо все в ім'я справедливости народа супроти народа. Нехай справа уже раз проясниться.

З отсих причин апелую до Его Ексцеленції Пана Маршалка краю, яко начального відвічального перед обома народами керманича сеї Палати, чи зволить Є. Є. Маршалок краєвий скликати нараду провідників всіх груп соймowych, аби їм в отсій великій хвилі і остаточній, на їх совість покласти потребу полагодження справи реформи виборчої соймowej на підставі засад прийнятих в перманентній комісії реформи виборчої і чи зволить Є. Є. Маршалок краєвий зі своєї сторони доложити всіх заходів, щоби тая справа в найближшій часі порішена зистала для кращої будучности обох народів і для добра цілого краю?

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy zmieniającej § 50. o tworzeniu włości rentowych. (**Aleg. 1072**).

Sprawozdawca poseł Pilat ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Pilat:** Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji gospodarstwa krajowego.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie udziału kraju w kosztach budowy kolei lokalnej z Wieliczki na Myślenice do Mszany dolnej. (**Aleg. 1073**).

Sprawozdawca poseł Dąbski ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Dąbski:** Wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji kolejowej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Zolla i tow. w sprawie prawnej ochrony własności i służebności niewpisanych do ksiąg gruntowych. (**Aleg. 1074**).

Celem uzasadnienia wniosku udzielam głosu p. Zollowi.

**P. Zoll:** Wysoki Sejmie!

Powszechnie wiadomo, że księgi gruntowe w naszym kraju są w znacznej części niezgodne z rzeczywistym stanem prawnym, zwłaszcza wpisy do ksiąg rustykalnych są w wielkiej części nieprawdziwe.

Ze sprawozdań, przedłożonych w sesji parlamentarnej r. 1905 ze strony Ministerstwa sprawiedliwości wynika, że księgi gruntowe w większej połowie, o ile chodzi o wpisy do ksiąg rustykalnych, są zupełnie niezgodne z rzeczywistym stanem prawnym, i sądy nasze wyższe dochodzą do tej słusznej konkluzji, że księgi te raczej szkodzą, raczej podkopują b bezpieczeństwo prawne, aniżeli spełniają swoje zadanie.

W przyczynie tego smutnego objawu, który występuje z elementarną siłą, wchodzić nie będę, bo przyczyny są powszechnie wiadome, zwrócę uwagę tylko na to, że ze strony rządu, w r. 1906 przeprowadzoną została z inicjatywy rządu ustawa, która ma na celu sprostowanie ksiąg gruntowych w Galicyi i Bukowinie, w tym celu, ażeby ludności naszej włościańskiej umożliwić korzystanie z tych dobrodziejstw, które porządnie prowadzone księgi gruntowe zapewnić powinny, t. j. bezpieczeństwo obrotu i kredyt realny.

Jednakże ustawa z r. 1906 niewątpliwie nie doprowadzi wnet do pożądanego rezultatu, a to z różnych powodów. Raz z tego powodu, ponieważ jest stosunkowo zanadto mała liczba komisarzy rządowych, powtórę dlatego, że najlepsze intencje rządu rozbić się muszą o to, że brak w Galicyi odpowiedniej liczby geometrów, wreszcie dlatego, że brak odpowiedniego współdziałania zwłaszcza ze strony naszej ludności włościańskiej,

Wobec tego liczyć się musimy z faktem, że nie tylko księgi gruntowe rustykalne są w wielkiej części nieprawdziwe, ale że one nieprawdziwymi jeszcze przez szereg lat pozostaną, a ludzie, którzy na tych rzeczach lepiej odemnie się znają, twierdzą, że jeśli akcja prostowania ksiąg gruntowych postępować będzie dalej w dotychczasowym tempie, to może za lat 70 dojdzie do sprostowania tych ksiąg.

Wobec tego smutnego objawu, który występuje u nas wprost z elementarną siłą, powstaje kwestya, jak ma się zachować prawo, jako *ars boni et aequi*?

I tu zdawałoby się, że rzecz jest bardzo prosta: w obec tego, że ustawa jest wątpliwą, należałoby interpretować ją w tym kierunku, ażeby te prawa te służebności, które zostały nabyte poza wpisem do ksiąg gruntowych, zostały uszanowane, z wyjątkiem tych wypadków gdzie chodzi o interes osób trzecich, które działają w dobrej wierze przy wpisywaniu do ksiąg gruntowych.

W tym kierunku też rzeczywiście zaczęła postępować praktyka nasza sądowa i popartą została przez szereg powag uczonych, między innymi przez Ungera. Jednakże w obec niejasności ustawy powstaje interpretacya inna, a mianowicie, że ten,

który do księgi gruntowej nie jest wpisany, jest tylko wierzycielem, a niema bezwzględne prawo posiadania.

Niepewność, która w praktyce na tle tych odmiennych zapatrywań powstała, została jednakże usunięta w r. 1909 przez sąd najwyższy w judykaturze 186. Sąd najwyższy wypowiedział wprost i bezwzględnie zasadę, której się trzymać mają dalej nasze sądy, że kto do ksiąg gruntowych nie został wpisany jako właściciel lub mający służebność, ma być traktowany jako wierzyciel, mający roszczenie obligatoryjne przeciw tym osobom, z którymi kontrakt zawarł. To zapatrywanie Sądu najwyższego jest bardzo niebezpieczne dla naszych stosunków włościańskich, grozi ono wprost i na to zwracam szczególniejszą uwagę, wywłaszczeniem całego szeregu naszych włościan polskich i ruskich. Żeby rzecz wyjaśnić pozwolę sobie przedstawić przykład, który stał się dzisiaj już typem.

Przypuśćmy mianowicie, że jakiś Antoni jest wpisany do ksiąg gruntowych, Błażej nabywa przypuśćmy tę samą nieruchomości od Józefa, który nie jest wpisany i nie zostaje wpisany do księgi gruntowej już dla tego samego, że jego poprzednik wpisany nie jest. Tymczasem Antoni pożyczca od jakiegoś kapitalisty znaczniejszą sumę pieniężną i ten kapitalista wobec tego, że mu Antoni długu nie oddaje, prowadzi na tej posiadłości egzekucję, pozbawia tego Błażeja tej nieruchomości, którą on nabył za ciężko zapracowane pieniądze, którą on uważał za swoją własność z tego powodu, że był uważany za właściciela przez całą gminę, ponieważ go uważał za właściciela i cesarsko królewski urząd podatkowy, gdyż jemu przypisywał podatki. Ten objaw występuje u nas sporadycznie, a niewątpliwie wobec tego, że jest dość dużo ludzi złej woli, stanie się coraz częstszym.

Przykład Bukowiny jest dla nas bardzo poważną przestrożą. Tam jeden z najznacześniejszych adwokatów, dr. Isaak Kohn w Serecie, zwrócił uwagę na to, że powstają już całe bandy ludzi, którzy oparci na tej nowej praktyce, starają się wywłaszczyć włościan.

Wysoka Izbo! sądzę, że kto zna przywiązanie naszych włościan i włościan ruskich do ziemi, ten nie powinien patrzeć obojętnie na grożące nam niebezpieczeństwo, nie powinien patrzeć obojętnie na to, że cały szereg włościan może być ekspropriowanych z ziemi i to tych włościan, którzy nie mogą się wpisać do ksiąg gruntowych nieraz bez własnej winy dlatego, że brak było geometrów, albo że nie miał odpowiedniej sumy pieniędzy dla zapłacenia bądź co bądź wysokich z uporządkowaniem ksiąg gruntowych połączonych kosztów.

Co Sejm wobec tego uczynić może? Praktyki sądowej naturalnie zmienić nie możemy, ale jest droga inna, a mianowicie ta, ażeby zwrócić się do rządu o postaranie się w drodze konstytucyjnej zmiany lub wyjaśnienia kodeksu cywilnego i ustawy hipotecznej państwowej. Do tego zmierza wniosek, który miałem zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi.

W imię sprawiedliwości, w imię tych wszystkich biedaków, którzy bezwinnie zostali pozbawieni ziemi i w imię tych wszystkich, którzy niewątpliwie skutkiem tego, że nie są wpisani do ksiąg gruntowych, w najbliższym czasie zostaną pozbawieni ziemi, zwracam się do tej Wysokiej Izby z prośbą o przychylenie się do tego wniosku.

Pod względem formalnym zaś proponuję, by wniosek mój został odesłany do komisji prawniczej. (*Brawa i oklaski*).

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Zolla i tow. w sprawie wydania nowej ustawy krajowej o urządach gminnych rozjemczych. **Aleg. 1075.** Dla uzasadnienia wniosku głos ma p. Zoll.

**P. Zoll:** Wysoki Sejmie! Drugi wniosek, który mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Izbie, dotyczy wprowadzenia w Galicyi urzędów rozjemczych gminnych. Jest to sprawa wiekowa, zajmowała ona Wysoką Izbę już niejednokrotnie. Jeśli ją tedy wznawiam, to tylko dlatego, ponieważ dotychczas nie została wprowadzoną na racjonalne tory, a to pomimo tego, że w ustawie państwowej z r. 1907 mamy zu ełnie dobre i odpowiednie ku temu podstawy i że zdaniem wielu posłów sprawa ta z dniem każdym staje się więcej piekącą.

Istnieją w ogólności 2 formy magistratur, które powoływane bywają do załatwiania sporów codziennych obok sądów zwyczajnych: jedną z tych magistratur jest

sąd pokoju typu francuskiego, wprowadzony przez Ensemble nationale w czasie rewolucyi francuskiej na podstawie uchwały z r. 1710, a drugą formą, to urząd rozjemczy gmianny. Gemeinde-Vermittlungsaemter, typu niemieckiego. Pierwsza forma różni się tem od drugiej, że sędzia pokoju może załatwiać sprawy nietylko w drodze ugody, ale może także wydawać wyroki i zajmuje się różnemi sprawami niespornemi. Ta pierwsza forma posiada na ziemiach polskich bardzo piękny tradycye.

Ten typ magistratur wprowadził na ziemiach polskich minister Łubieński, typ ten rozszerzył się i rozkwitł w Księstwie Warszawskiego, a potem za Królestwa polskiego, był także wprowadzony w Rzeczypospolitej krakowskiej.

W Królestwie polskiem przetrwał on burze dziejowe aż do r. 1876, poczem zastąpiły ją tam sądy typu rosyjskiego, mianowicie sądy gminne.

Jasną i oczywistą rzeczą jest, że nasi posłowie przedewszystkiem na tę formę zwrócili uwagę i już od początku ery konstytucyjnej starali się o wprowadzenie sądów pokoju w Galicyi.

Szereg posłów czynił pod tym względem zabiegi. Pozwolę sobie tutaj przynajmniej ich nazwiska wymienić. Pierwszym jest Floryan Ziemiałkowski w r. 1861, drugim poseł Hubicki w r. 1866, — poczem tu w Sejmie zapadła uchwała z r. 1872, która nie otrzymała sankcyi monarszej, — potem posłowie Romer, Antoniewicz, Merunowicz, Zdzisław hr. Tarnowski, Władysław Czaykowski i inni. Zabiegi wszystkich tych posłów rozbiły się, jednakże o opór Wiednia.

Większe powodzenie, przynajmniej pod względem formalnym miał typ drugi: urzędy rozjemcze gminne. Już w r. 1869 wprowadzoną została ustawa państwowa ramowa, na podstawie której wydano później ustawę krajową w r. 1875. Urzędy rozjemcze gminne przez tę ustawę wprowadzone jednakże nie miały żadnej praktycznej doniosłości i nawet bardzo mało było prób wprowadzenia tej instytucyi w Galicyi. Sądzę, że powód jest bardzo prosty. Ustawa z r. 1875 w sposób zupełnie nieracjonalny ograniczyła właściwość urzędów rozjemczych gminnych do spraw o kwoty pieniężne i ruchomości wartości co najwięcej 600 K. I z tego to powodu posłowie nasi starali się o to, aby zmienić ustawę państwową z r. 1869, a potem ustawę krajową. Pierwszym z tych posłów jest poseł Potoczek, który postawił wniosek w r. 1897. Piękne sprawozdanie na podstawie tego wniosku wypracował poseł Fruchtmann. Potem wznawiali wniosek posłowie Krempa w r. 1902 i Szwed w r. 1904. Rezultatem tych i innych zabiegów była ustawa państwowa z r. 1907, która rozszerza właściwość urzędów rozjemczych gminnych na spory takie, które nas w Galicyi stosunkowo najwięcej dotyczą, to znaczy, przynajmniej o ile mamy na względzie stosunki włościańskie, na spory o naruszenie w posiadaniu, spory graniczne, spory o służebności gruntowe, spory o obrazę czci i oprócz tego wszelkie inne spory o rzeczy ruchome lub też o kwoty pieniężne bez ograniczenia wartości. Na podstawie tej ustawy, która jest ustawą ramową i nie obowiązuje u nas, dopóki nie zostanie wydana ustawa krajowa, poseł hr. Skarbek w r. 1909 wystąpił tutaj z obszernie umotywowanym wnioskiem i przedłożył projekt ustawy krajowej. Potem wznowił tę samą myśl w swoim wniosku poseł Styła także w r. 1909. Zdaje się, że wobec tych wielu moich poprzedników, którzy uzasadniali wnioski, dłuższe uzasadnianie tego samego wznowionego mego wniosku nie jest potrzebne i dlatego ograniczę się tylko do jednego argumentu, który może najsilniej przemówi, to jest do kilku przynajmniej dat statystycznych. Pozwolę sobie przytoczyć daty dostarczone mi przez Ministerstwo sprawiedliwości z r. 1909.

Oto w tym roku rozpraw t. zw. pretoryalnych na podstawie § 433, a zatem w samych drobiazgowych sprawach, było w Galicyi 350.971, w Bukowinie w tymże roku 80.178, w całej Austrii zaś oprócz Galicyi i Bukowiny 240.746.

*(P. Bandrowski: To straszne)!*

Skarg drobiazgowych wniesiono w Galicyi w 1909 r. 840.062, na Bukowinie 144.682, w całej Austrii poza tem tylko 362.257, to znaczy mniej więcej czwartą część.

*(P. Bandrowski: To niestychane)!*

*(P. Dembowski: Słuchajcie)!*

Sporów o naruszenie w posiadaniu było w Galicyi w tymże roku 19.171, w Bukowinie 1.614, w całej Austrii poza tem 5.396, to znaczy ledwie czwartą część.

Wreszcie jeszcze jedna data. Sporów o obrazę czci było w Galicyi w 1909 r. 184291, w Bukowinie 27564, w całej Austrii poza tem 173704.

Sądze, że na podstawie tych kilku dat statystycznych, które przytoczyłem — a mógłbym je przytaczać całemi godzinami — mogę twierdzić śmiało, że niestety nasze społeczeństwo jest chore na ciężką chorobę społeczną, która się nazywa pieniąctwem, chorobą, która naraża nas na stratę czasu i pieniędzy, ale podkopuje nas też w wysokim stopniu moralnie.

Przeciw tej chorobie niewątpliwie jednym z najlepszych środków byłyby urzędy rozjemcze gminne. Gdyby jednakże te urzędy zostały przyjęte u nas, to niewątpliwie jeszcze inne korzyści łączyłyby się z tem. Mianowicie nasze sądy powiatowe byłyby zwolnione od tego straszego uciążliwego balastu, różnych drobnych spraw nieraz wstrętnych, — bo przecież wstrętną muszę nazwać tę masę tzw. pyskówek.

Przez to niewątpliwie stan sędziowski stałby się ponętniejszym, stanowisko sędziego byłoby podniesionem, a sędziowie nasi powiatowi mogliby się zająć sprawami ważniejszymi, to jest uporządkowaniem ksiąg gruntowych, przewodami spadkowymi w sposób racjonalny, boby w takim razie interweniowali przy działach spadkowych, i zajęliby się też sprawami opiekuńczymi, to jest temi biednymi sierotami, które dziś po macoszu są traktowane.

Z tych powodów mój wniosek popieram, a tylko na zakończenie pozwolę sobie wspomnieć o jednym zarzucie, który przeciw zaprowadzeniu urzędów rozjemczych gminnych w Galicyi podniesiono swego czasu ze strony bardzo poważnej, bo ze strony Wydziału krajowego i komisji prawniczej. Mianowicie wyrażono obawę, czy nasze społeczeństwo dorosło do tej instytucji. Sądze, że ta obawa nie jest uzasadnioną. Jednakże gdyby nawet istniały pewne podstawy do niej, to mogłyby one stworzyć tylko trudności ale nie przeszkody niepokonalne. Że tak jest pozwolę sobie udowodnić w sposób niezbity, bo na podstawie doświadczeń najnowszych, mianowicie powołać się na doświadczenie z r. 1912. Oto jeden człowiek dobrej woli, radca sądowy, dr. Krawczyk, w okręgu sądu powiatowego w Tłumaczu, zadał sobie pracy, objeżdżał ten okręg i w 8 godzinach wprowadził urzędy rozjemcze gminne, w warunkach bardzo niekorzystnych, bo jeszcze na podstawie nieszczęsnej ustawy z r. 1875. I mimo tych trudnych warunków do jakich rezultatów doprowadził? Oto w kilku miesiącach r. 1912 zgłoszono do urzędów rozjemczych gminnych 879 spraw w tych ośmiu gminach, i ugodowo załatwiono z nich 629, to znaczy mniej więcej trzy czwarte. Jeżeli statystyka nas nie myli, to włościanie w tych kilku gminach zaoszczędzili w ten sposób 30000 koron.

Ileżby zaoszczędzono, gdyby w całej Galicyi istniały urzędy rozjemcze gminne, a jakaby była korzyść polegająca na podniesieniu naszej kultury prawnej i społecznej. (*Głosy: bardzo dobrze, słusznie*). Z tych względów popieram mój wniosek, a pod względem formalnym proszę o odesłanie go do komisji prawniczej. (*Oklaski*).

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesłanie wniosku p. Zolla do komisji prawniczej, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Lewickiego i tow. w sprawie zmiany statutu krajowej Komisji dla spraw rolniczych. (**Aleg. 1076**).

Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Lewicki.

**P. Lewicki:** Wysokij Sojme!

Ja postawym z moimi towarzyszami wniosk w sprawie zmiany statutu komisiji krajewoji dla spraw rilnychych. Wnesok domahaje sia zmiany § 3 statuta komisiji dla spraw rilnychych, a to z toji przyczyny tak jak w skład toji komisiji wchodiat delegaty halyckiego towarzystwa hospodarskocho u Lwowi, jak takoz delegaty towarzystwa rilnychych w Krakowi, natomis: organizacya rilnychycha nasza ruska ne maje nijakoho zastupstwa. Dlatoho domahajemo sia, szczyoby w skład komisiji toji wchodyło troch delegatiw krajewoho towarzystwa Silskij Hospo-

**П. Левицкий:** Високий Соjме!

Я поставив з моїми товаришами wniosk в справі зміни статута комісії краєвої для справ рільничих. Внесок домагас ся зміни §. 3. статута комісії для справ рільничих а то з тої причини, так як в склад тої комісії входять делегати галицького товариства господарского у Львові як також делегати товариства рільничого в Кракові, натомість організація рільнича наша руска не має ніякого заступства. Длятого домагаємо ся, щоби в склад комісії тої входило трох делегатів краєвого товариства Сільский Господар у

dar u Lwowi. Z uwahy szczo nasze kraje-  
we towarzystwo hospodarskie Siłskij Hospo-  
dar je uznanoju reprezentacjeju rilnyczoju  
w naszym kraju, tak iz storony derżawy,  
jak i kraju, je nasz wnesok w powni uza-  
sadnjeni. Pid wzhladom formalnym proszu  
o widosłanie moho wnesku do komisiji kra-  
jewoho hospodarstwa.

Львові. З уваги, що наше краєве това-  
риство господарске Сільский Господар  
є узною репрезентациєю рільничою  
в нашім краю так із сторони держави  
як і краю, є наш внесок в повні уза-  
саний. Під взглядом формальним прошу  
о відосланє мого внеску до комісії кра-  
євого господарства.

**Marszałek:** Rozprawa roztrwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza, ażeby wniosek p. Lewickiego odesłano do komisji gospodarstwa krajowego, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Götza i tow. o zmianie postanowień ustawy z dnia 20 grudnia 1905 Dz. u. kr. Nr. 11 w sprawie wymiaru opłat szynkarskich. (*Aleg. 1077.*) Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Götz.

**P. Götz:** Wysoki Sejmie! Wniosek, jaki mam zaszczyt przedłożyć, dotyczy sprawy ważnej nietylko dla odnośnego przemysłu ale także dla finansów krajowych.

Ustawa z roku 1905 oparła wymiar krajowych opłat szynkarskich na indywidualnym szacunku, wychodząc z założenia, że w ten tylko sposób może zagwarantować najsprawiedliwszy rozdział ciężarów. Doświadczenie pokazało, że się stało wprost przeciwnie. Mamy zbyt ciężkie obciążenie jednych na korzyść drugich a rząd nieustające i trzeba przyznać uzasadnione skargi.

Koło polskie w Wiedniu tą sprawą się kilkakrotnie zajmowało i uchwalało rezolucje, które domagają się zmiany w tym kierunku, ale i w tej Wysokiej Izbie sprawa nie jest nowa, albowiem zeszłej sesji objął ją wnioskiem szanowny kolega p. Dr Tertil.

Wnioski nasze zmierzają do stworzenia dla tej ustawy nowych podstaw takich, któreby zagwarantowały krajowi ten sam albo wyższy może nawet dochód i usunęły, niesprawiedliwe i nierównomierne obciążenia, oraz uciążliwości w ściąganiu. Wydział krajowy dopiero ukończył ankietę na ten temat, ma zatem zebrany materiał, który zdaje się wykazać słuszność skarg i zarzutów, jest zatem nadzieja, że się w niedalekiej przyszłości znajdzie dla wymiaru podatku modus choćby nie idealny, to jednak usuwający uciążliwości, o których mówiłem.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji administracyjnej do załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza z tem, ażeby wniosek p. Götza odesłać do komisji administracyjnej celem załatwienia w porozumieniu z komisją budżetową, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Wniosek jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Kochanowskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej z 18 września 1901 r. Dz. u. kr. Nr. 103 o regulacji rzek. (*Aleg. 1078.*) Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Kochanowski.

**P. Kochanowski:** Wysokij Sojme!  
Wnesenie moje dotyczył sprawy zminy kra-  
jewoho zakona pro regulaciju rik z 1901  
a imenno sprawy składu komisiji, kotra  
maje riszaty pro wsi zadaczi techniczni i ad-  
ministracyni, dotykajuczi regulaciji rik, ko-  
tra to komisija wid czasu wydania toho za-  
kopa po pynisznij deń ne ulahła nijakym  
zminam, mymo toho, szczo widnoszenia  
naszi wid 1901 na punkti powstawania i  
rozwytku towarzystw hospodarskich kraju  
a specjalno u nas Rusyniw zminyły sia  
znaczno i dlatoho sprawa regulaciji rik je  
dla nas specjalno sprawoju perworjad-  
noji wahy. Mymo toho ne majemo w składzi  
toji komisiji swoho reprezentanta a chotiaj

**П. Кохановский:** Високий Сојме!  
Внесене мое дотичить справи зміни  
краєвого закона про регуляцію рік з 1901,  
а іменно справи складу комісії, котра  
має рішати про всі задачі технічні і адмі-  
ністраційні, дотикаючі регуляції рік,  
котра то комісія від часу видання того  
закона по нинішній день не улягла нія-  
ким змінам, мимо того, що відносини  
наші від 1901 на пункті повстання і роз-  
витку товариств господарских краю а  
специяльно у нас Русинів змінили ся знач-  
но і длятого справа регуляції рік є для  
нас специяльно справою перворядної  
ваги. Мимо того не маємо у складі тої  
комісії свого репрезентанта а хотяй на-

narid nasz osnuwaw instytucyju, kotra je duze powaznoju w ekonomicznim towarystwi krajewim Silskij Hospodar u Lwowi, to towarystwo se ne je w skladi toji komisyjireprezentowane. Pozajak reprezentacja toho towarystwa je pisla mojej hadky z odnoji storony koniecznostyju, tak jak sut tam dwa polski towarystwa hospodarczy reprezentowani, tak samo powynni buty reprezentowani i ruski, dlatoho wzhlady koniecznosty promawlajut, za mojim wnese-niem a takoz i wzhlad na tuju obstawynu, szczo reprezentacja naszoho towarystwa moze pryczynyty sia do tym uspisznijszoi dijalnocy seji komisyjy i moze jeji nadaty charakter reprezentacyjy dijstnoji krajewoji.

Dlatoho wnoszu, szczo by moje wnese-nie widoslaty do komisyjy wodnoji.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy ząda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie ząda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto jest za tem, aby wniosek p. Kochanowskiego odesłać do komisji wodnej, zechce rękę podnieść!

(*Większość*). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Cielucha i tow. w sprawie udzielenia wydatnej zapomogi dla powiatu grybowskiemu na budowę dróg, jak również na poprawę istniejących, które długotrwałą niepokodą, wylewami rzek i potoków górskich zostały zniszczone. (*Aleg. 1.079*).

Do uzasadnienia wniosku ma głos p. Cieluch.

**P. Cieluch:** Proszę, ażeby Wysoki Sejm zechciał wniosek mój odesłać do komisji drogowej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy ząda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie ząda rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za tem, aby wniosek p. Cielucha odesłać do komisji drogowej, zechce rękę podnieść.

(*Większość*). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szweda i tow. o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby wojskowej (*Aleg. 1080*).

Do uzasadnienia wniosku ma głos w zastępstwie nieobecnego wnioskodawcy p. Szweda p. Witos.

**P. Witos:** Wysoki Sejmie!

Wiadomą jest rzeczą, że podatek krwi jest jednym z najcięższych, a może najcięższym podatkiem, jaki ludność na ołtarzu dobra państwa składać jest zmuszona. Jakkolwiek ustawa o dwuletniej służbie wojskowej, uchwalona onegdaj przez parlament, w pewnym stopniu prawa reklamacyi rozszerzyła, prawa te jednak nie są dostateczne, a dowodem tego jest choćby i to, że p. Szwed widział się zmuszony postawić wniosek, który obecnie mam zaszczyt w jego zastępstwie uzasadniać!

Wiadomo, że wielka część ludności jest zmuszona czy to dla utrzymania rodziny, czy gospodarstwa wydalac się poza kraj i szukać chleba, którego w tym kraju z trudnością znaleźć można. Z tego powodu niejednokrotnie następują dla niej bardzo dotkliwe kary, od których trudno jest komukolwiek się uwolnić.

Ponieważ w wielu wypadkach niemożliwe jest dla reszty członków rodziny utrzymać się, jeżeli żywiciela do służby wojskowej na dłuższy czas zabiorą, dlatego zupełnie jest uzasadnione, ażeby państwo, starając się o dobro tego państwa, starało się również o dobro obywateli, którzy tę siłę i tę potęgę państwa tworzą.

(*Wicemarszałek ks. biskup Czechowicz obejmuje przewodnictwo*).

Z tego więc powodu rozszerzenie prawa reklamacyjnego dla tych, którzy go nie mają jest koniecznem, gdyż to leży nie tylko w ich interesie, ale w interesie ogólnym państwa.

рид наш оснував інституцію, котра є дуже поважною в економічнім товаристві краєвим Сільський Господар у Львові, то товариство се не є в складі тої комісії репрезентоване. Позаяк репрезентация того товариства є після моєї гадки з одної сторони конечностію так як суть там два польські товариства господарські репрезентовані, так само повинні бути репрезентовані і рускі, длятого згляди конечности промовляють за моїм внесенєм а також згляд на ту обставину, що репрезентация нашого товариства може причинити ся до тим успішнійшої діяльности сеї комісії і може єї надати характер репрезентации дійсної краєвої.

Длятого вношу, шоби моє внесене відослати до комісії водної.

Po tych krótkich słowach, w których chciałem umotywić wniosek p. Szweda pod względem formalnym, upraszam o odesłanie go do komisji prawniczej. (*Oklaski*).  
**Wicemarszałek ks. biskup Czechowicz:** Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesłanie wniosku p. Szweda do komisji prawniczej, zechce rękę podnieść.

(*Większość*). Wniosek jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Rożankowskiego i tow. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego gal. krajowej Rady kolejowej. (*Aleg. 1081*).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Rożankowski.

**P. Rożankowski:** Wysokij Sojme! Mij wnesok je w związku z popередnymy wneskamy pp. Łewyckoho i Kochanowskoho, a imenno, zmirjaє do toho, szczyoby reprezentantom Towarystw ukraińskich zapewnyty udił takož w instytucyji krajowej Rady żeliznyczoji.

Krajewa Rada żeliznycza była poklykana do żytia pered 20 litamy, se je w r. 1893, szczyoby służyła organom doradczym dla riwnoczasno utworenoho pry IV departamenti biura żeliznyczoho a imenno czezez se, szczo dorohcju debat i opinij maje służyty Wydiłowy krajewomu pry riszaniu ważnych superecznostyj pry zakładaniu że liznyć derżawnych i pry wprowadżuwaniu ich w ruch.

I dlatohoto statut uchwaļenyj takož pered 20 litamy predwydżuje se, szczo mająt, w nim braty udił takož reprezentanty selaństwa i to w toj sposib, szczo poruczaje Wydiłowy krajewomu, szczyoby wizwało po odnim reprezentanti lwivskoho i krakiwskoho Towarystwa.

Poneże wid 20 lit i nasze ukraińske rilnyctwo postupyło duże napered i sotkamy swoich hnidz, kotri pozakladano po ciļij Haļyczyni, nese wydatnu pomicz, otżeż je duże požadany, szczyoby i reprezentanty „Silskoho Hospodara“ mały w sij komisyyi hołos. Dla toho popyraju duże moje wnesenie i proszu na widosłanie jeho do komisyyi żeliznyczoji. (*Brawa i oklaski*).

**Wicemarszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesłanie wniosku p. Rożankowskiego do komisji kolejowej zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Sodomory i tow. w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej z 15. czerwca 1904. Nr. 94. Dz. u. kr. o zalesieniach ochronnych. (*Aleg. 1082*).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Sodomora.

**P. Sodomora:** Wysokij Sojme!

Pid wzhladom formalnym proszu o widosłanie moho wnesenia do komisyyi krajowoho hospodarstwa.

**Wicemarszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odesła-

**П. Рожанковский.** Високий Соjме!

Мій внесок є в звязку з попередними внесками п. Левицкого і Кохановського, а іменно зміряє до того, щоби, репрезентантам Товариств українських zapewнити уділ також в інституції красвої Ради залізничої.

Красва Рада залізнична була покликана до життя перед 20 літами се є в р. 1893, щоби служила органом дорадчим для рівночасно утвореного при IV департаменті бюра залізничного, а іменно через се, що дорогою debat і опіній має служити Виділови красвому при рішаню важних суперечнихостей при закладаню залізниць державних і при впроваджуваню їх в рух.

І длятого то статут ухвалений також перед 20 літами предвиджує се, що мають в нїм брати уділ також репрезентанти селянства і то в той спосіб, що поручає Виділови красвому, щоби визвав по одному репрезентанті львівського і краківського Товариства. Понеже від 20 літ і наше українське рільництво поступило дуже наперед і сотками своїх гнізд, котрі позакладано по цілій Галичині, несе видатну поміч отжеж є дуже пожаданим, щоби і репрезентанти „Сільського Господаря“ мали в сій комісії голос.

Длятого попираю дуже моє внесене і прошу на відосланє его до комісії залізничої.

**П. Сodomора.** Високий Соjме!

Під взглядом формальним прошу о відосланє мого внесеня до комісії красвого господарства.

nie wniosku p. Sodomory do komisji gospodarstwa krajowego zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tymoteusza Starucha i tow. w sprawie uzupełnienia postanowień obowiązujących o zakresie działania ustanowionego przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie, a zatwierdzonego reskryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z 11. maja 1881. L. 5.340. Komitetu doradczego dla spraw chowu koni. (*Aleg. 1083*).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. T. Staruch.

**P. T. Staruch:** Wysokij Sojme!

Pid wzhladom formalnym proszu o widoslanie moho wnesenia do komisiji krajowoho gospodarstwa.

**П. Старух.** Високий Сојме!

Під зглядом формальним прошу о відосланє мого виєсеня до комісії краєвого господарства.

**Wicemarszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odeślanie wniosku p. T. Starucha do komisji gospodarstwa krajowego zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Winniczuka i tow. w sprawie zmiany ustawy o licencyonowaniu buhajów i utrzymywaniu buhajów gminnych z dnia 20. lipca 1892. Nr. 51, zmienionej ustawą z dnia 16 lutego 1902. Nr. 26. Dz. u. kr. (*Aleg. 1084*).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Winniczuk.

**P. Winniczuk:** Wysokij Sojme!

W komisiji dla licencyonowania buhajiw je try człeny, a wsi sut Polakamy, tak szczo Rusyny ne majut tam ani odnoho człena, a buwało, szczo ne odnomu Polakowu zalicencyonowano buhaja ne widpowidnoho, a jak włastytelem buw Rusyn, to jemu nawit' widpowidnoho buhaja ne chtily licencyonuwaty.

**П. Винничук.** Високий Сојме!

В комісії для ліценціонованя бугаїв є три члени, а всі суть Поляками так, що Русини не мають там ані одного члена а бувало, що не одному Полякови заліценціоновано бугая невідповідного як властителем був Русин, то єму навіть відповідного бугая не хотіли ліценціонувати.

Z toji pryczyny je se krywdoju dla dla Rusyniw, bo taka komisija powynna skladytysia z 5 człeniw, a imenno szczooby dwuch człeniw imenuwaw Wydił krajewyj, z kotrych oden bude predsidadelem, tretioho człena szczooby imenuwaw kompetentn, j Wydił Rady powitowoji, czetwertoho hałyckie Towarystwo hospodarskie, a piatoho Towarystwo hospodarskie „Silskij Hospodar“.

З тої причини є се кривдою для Русинів, бо така комісія повинна складатися з 5 членів, а іменно, щоби двох членів іменував Виділ краєвий, з котрих один буде предсідателем, третого члена, щоби іменував компетентний Виділ Ради повітової, четвертого галицке Товариство господарске, а пятого Товариство господарске „Сільський Господар“.

Popurajuczys sej wnesok, pid wzhladom formalnym proszu o widoslanie moho wnesenia do komisiji hospodarstwa krajowoho.

Попираючи сей внесок, під зглядом формальним прошу о відосланє мого виєсеня до комісії господарства краєвого.

(Przewodnictwo w Izbie obejmuje J. E. Marszałek).

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odeślanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Zgłoszono wniosek nagły p. Moysy. Proszę p. sekretarza o odczytanie tego wniosku.

**Sekretarz p. Urbański (czyta):** Wniosek nagły p. Moysy i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelcom gminy Stecowa, powiatu śniatyńskiego.

**Marszałek:** Dla uzadnienia nagłości wniosku ma głos p. Moysa.

**P Moysa:** Wysoki Sejmie! Dnia 18 marca b. r. w gminie Stecowa, powiatu śniatyńskiego zgorzało 22 gospodarstw ubogich wieśniaków.

Zgorzało ich mienie, zgorzał ich inwentarz, i zgorzał dach nad głową i to wszystko stało się w roku elementarnej klęski, gdzie nabycie i ceny zboża są prawie podwójne.

Te wszystkie względy przemawiają zatem, że wyjątkowo taka klęska wymaga szybkiego bardzo pośpieszenia ludności z pomocą.

Włościanie ci więc oczekują pomocy ze strony kraju.

Stawiam wniosek, ażeby nie ograniczając cyfrę, jaką komisya budżetowa raczy wstawić, dać ludności tej gminy wydatną pomoc.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje nagłość wniosku zechce rękę podnieść. (*Dostateczna ilość*) Jest przyjęta. Dla uzasadnienia wniosku głos p. Moysa.

**P. Moysa:** Wysoki Sejmie! Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto się zgadza na odstąpienie wniosku p. Moysy do komisji budżetowej zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęty.

Następuje wniosek nagły p. Merunowicza. Proszę p. Sekretarza o odczytanie tego wniosku.

**Sekretarz p. Urbański (czyta):** Wniosek nagły p. Merunowicza i tow. w sprawie udzielenia zapomozi pogorzelcom gmin Jaryczów stary i Skniłów, powiatu lwowskiego.

**Marszałek:** Dla uzasadnienia nagłości ma głos p. Merunowicz.

**P. Merunowicz:** Wysoki Sejmie!

Proszę o uznanie nagłości wniosku mego z tych samych przyczyn, dla których Wysoka Izba raczyła w tej chwili uznać nagłość wniosku p. br. Moysy.

Pod względem formalnym proszę o odesłanie mego wniosku do komisji budżetowej.

**Marszałek:** Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu co do nagłości? (*Nikt.*) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto uznaje nagłość wniosku zechce rękę podnieść. (*Dostateczna ilość*). Wniosek jest uznany za nagły.

Pod względem formalnym wniosł p. wnioskodawca na odesłanie swego wniosku do kom. budżet. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Proszę pp. sekretarzy o odczytanie wniosków i interpelacyj.

**Sekretarz p. Urbański (czyta):**

Wniosek p. Górskiego i tow. w sprawie opieki nad głuchoniemymi

Wniosek p. Schätzla i tow. w sprawie uchylenia reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. stycznia 1913 L. 44.669 ex 1912, którym nałożono na Kasy oszczędności obowiązek lokacyi ruchomych w papierach państwowych.

Interpelacya do Wydziału krajowego p. Stefana Skrzyńskiego i tow. w sprawie zapewnienia lekarskiej opieki dla dzieci chorych w Krakowie i zachodniej części kraju.

**Sekretarz p. Skwarko (czyta):**

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Łewyckoho i tow. w sprawie zażywu i zabnienia hromadskoho pasowyska w Frazi powit Rohatyn.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Łewyckoho i tow. w sprawie namirenoho zasnowania szkoły z jazykom wykładowym polskym w hromadi Lackie szlachockie pow. Towmacz.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Łewyckoho i tow. w sprawie systemizowania hr. kat. katechytury pry szkoli mijskiej w Bursztyni.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie postupowania c. k. Starostwa w Towmaczy pry perewedeniu wyboriw do Rady hromadskoj w Ostryni.

Інтернеляция до цк. Правительства п. Левицкого і тов. в справі заливу і забнення громадского пасовиска в Фразі повіт Рогатин.

Інтерпеляция до цк. Правительства п. Левицкого і тов. в справі наміреного заснованя школи з язиком викладовим польским в громаді Ляцке шляхоцке повіт Товмач.

Інтерпеляция до цк. Правительства п. Левицкого і тов. в справі системізованя гр. кат. катехитурі при школі мійській в Бурштині.

Інтерпеляция до цк. Правительства п. Макуха і тов. в справі поступованя цк. Староства в Товмачи при переведеню виборів до Ради громадскої в Острині.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie poľahodzenia rekursiw proty wyboriw Rady hromadskoj w Hryniwciach c. k. Starostwom w Towmaczy.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie zachowania sia Starostwa w Towmaczy pry perewedeniu wyboriw do Rady hromadskoj w Nadorożnij.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie poľahodzenia protestu proty wyboru Rady hromadskoj w Delawi c. k. Starostwom w Towmaczy.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie wyboriw do Rady hromadskoj w Janowi koło Lwowa.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie szkolnych windnosyn w Janowi koło Lwowa.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie nauczania rusko-ho jazyka w narodnij szkoli w Biłij powit Riasziw.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie postupowania c. k. Rady szkolnoji krajewoji u Lwowi pry budowi narodnoji szkoly w Czernijewi pow. Stanysławiw.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Makucha i tow. w sprawie pokarania Nykołaja Barładyna w Ołeszowi czerez c. k. Starostwo w Towmaczy.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Sodomory i tow. w sprawie wyboriw hromadskych w hromadi Wołycia pow. Terebowla i nadużyť tamosznoho wjita.

Interpelacyja do Wydiłu krajewoho p. Dumky i tow. w sprawie komunikacyji miż hromadamy Sadżowa, Hłebiwka, Hłuboka, Chmeliwka, Łesiwka a Bohorodczanamy.

**Marszałek:** Interpelacye te odstapię p. komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu, pierwsze czytanie zaś odczytanych wniosków umieszczę na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń sejmowych. Zanim przystapię do zamknięcia posiedzenia muszę podać do wiadomości Panów, że p. Krzysztofowicz złożył mandat do komisji gospodarstwa krajowego. Na następnem posiedzeniu zarządę wybór jednego członka Komisji gospodarstwa krajowego. O następnem posiedzeniu zawiadomię Panów w drodze pisemnej.

Posiedzenie zamykam.

**(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 15 popołudniu).**

(Na mocy Najwyższego upoważnienia zamknięto pismem c. k. Namiestnictwa z dnia 5. maja 1913 l. 8.552/pr. I. sesyę IX. peryodu galicyjskiego Sejmu krajowego).

